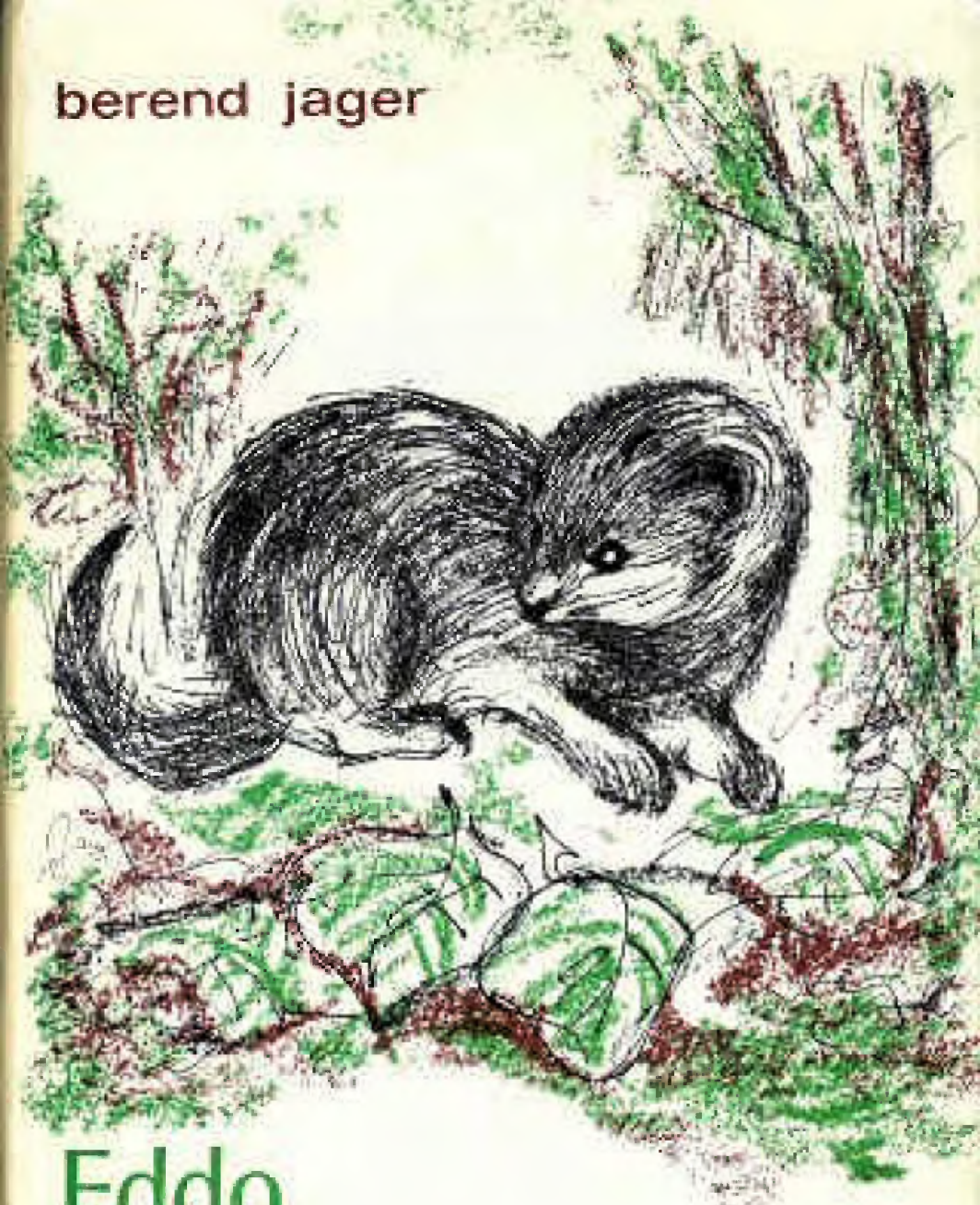

berend jager

Eddo,
het hermelijntje

EDDO, HET HERMELIJNTJE

BEREND JAGER

Eddo

HET HERMELIJNTJE

Met illustraties van Tiny van Asselt

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH N.V.
NIJKERK

Hoofdstuk 1

Het hermelijntje spitst zijn kleine oortjes. Wat hoort het daar voor een geluid? Het zit op het dijkje langs de sloot, dicht bij zijn holletje. Het kan duidelijk het gekwebbel van zijn kleintjes horen, maar boven dat gekwebbel uit hoort het het blaffen van een hond. Het geblaf doet hem beven van angst. Het staartje gaat onrustig heen en weer. Het weet, dat de hond ver weg moet zijn; daarginds, bij die boerderij aan de rand van het bos, waar de mensen wonen. Maar toch vervult het geblaf hem met zo'n angst, dat het even de pasgevangen rat neerlegt, en hoog op zijn achterpootjes gaat staan. Het spitse snuitje speurt de lucht af en de felle oogjes kijken in de richting van de boerderij. Vanaf deze plaats kan het het rieten dak zien tussen de oude wilgen door, die stil staan te dromen in de warme zomermiddag.

Het hermelijntje kent de hond well Het herinnert zich als de dag van gisteren, hoe het in het vroege voorjaar nauwelijks aan de wrede bek van het monster is ontsnapt.

De wereld was met sneeuw bedekt. Zijn maagje knorde van de

honger. Het hermelijntje kon bijna geen voedsel vinden: de raten en muizen zaten diep weggedoken in hun holletjes, die door de sneeuwlaag onmogelijk te vinden waren. Ten einde raad ging het naar de boerderij om te zien of daar nog iets te halen viel. Het snuffelde rond bij de stapel planken en langs de schuur. Toen was opeens het monster te voorschijn gekomen. Het stormde woest blaffend op hem af. Eén seconde stond het verlamd van schrik. Toen maakte het hermelijntje met grote sprongen dat het weg kwam. Maar de hond achtervolgde het. Het ging door weilanden en over sloten. Slechts met inspanning van al zijn krachten was het het hermelijntje gelukt het bos te bereiken. Daar klom het snel in een boom en bleef hijgend en bevend op de onderste tak zitten.

Lang had de hond om de boom gelopen, steeds maar blaffend. Toen kwam er een mens en die riep: „Juno, kom hier!”

Samen waren ze weggegaan. Gelukkig! Toen het hermelijntje in zijn holletje was gekomen, had het nog lange tijd gebeefd. Deze verschrikkingen ziet het weer voor zich, terwijl het rechtop op het dijkje staat. Als het geblaf ophoudt, laat het zich langzaam zakken, neemt de dode rat weer in zijn bek, en vervolgt zijn weg.

Het hermelijneholletje ligt onder een grote vlierstruik. Het is een verlaten mollenest. Toen het hermelijnepaartje op zoek was naar een huisje, veilig genoeg om de jongen groot te brengen, was hun oog op dit nest gevallen. Het vrouwtje had het ontdekt. Ze liet korte geluidjes horen om haar mannetje te vertellen, dat ze iets geschikts gevonden had. Haar neusje vertelde haar, dat het leeg moest zijn. Ze hadden werkelijk geen beter plekje kunnen vinden. Wie zou vermoeden, dat daar onder de vlierstruik een klein hermelijnegezinnetje woonde? De wortels van de struik maakten de gangen extra stevig en het hoge gras zorgde ervoor, dat de ingangen haast onvindbaar waren.

De vlierstruik stond tegen het dijkje. Aan de andere kant was een brede sloot vol waterlelies en ranonkels. Mensen kwamen hier bijna nooit.

Samen hadden ze het holletje klaargemaakt. Ze verstevigden de gangen en in het midden, waar alle gangen samenkwamen, maakten ze van vogelveertjes en konijnenharen een zacht, warm nestje.

En daar was, nu al zeven weken geleden, het grote wonder gebeurd: daar waren vijf kleintjes geboren. Ze waren zo hulpeloos en teer. Het vrouwtje likte de kleine natte lijfjes zorgvuldig schoon en de kleintjes dronken... dronken tot hun buikjes rond werden. Toen waren ze met tevreden geluidjes in slaap gevallen tegen het warme moederlijf.

Het hermelijntje is blij en volkomen op zijn gemak als het de vertrouwde geur van zijn nest herkent. Het glipt naar binnen en dan is het feest. De jongen stormen vader al tegemoet in de nauwe gang. Ze verdringen elkaar om het eerst bij het heerlijke hapje te zijn. Maar zo gaat het niet. Ze versperren gewoon de gang! Pas als vader een waarschuwend gegrom laat horen, schuifelen ze terug.

Daarbinnen wordt de prooi in stukken gescheurd en verorberd. Ze laten hun tanden zien, als een ander jong probeert het weg te grissen. De ouden kijken tevreden toe. Goed zo, jongens! Laat je niet op de kop zitten. Dat doen flinke hermelijnen niet! Kijk die grote eens scheuren en bijten! Het kleintje naast hem, dat van zijn stuk wil meeëten, krijgt een stevige beet in zijn oor, zodat het het uitjankt van pijn.

Na een poosje is de rust weergekeerd. De twee kleinste piepen nog zachtjes om meer. De drie grotere hebben genoeg. Ze kruipen dicht tegen elkaar aan en slapen in.

De oude hermelijnen gaan niet meer weg. Ze kunnen beter vanavond op jacht gaan. Dat is veiliger.

Even later is het hele nest in diepe rust. Vrolijk schijnt de zon boven het land.

Zachtjes fluisteren de bladeren van de vlierstruik en een opgetogen leeuwerik vliegt hoger en hoger. De hemel tegemoet.

Hoofdstuk 2

Het is nog vroeg in de morgen. De zon zit nog verscholen achter het Eikenbos, maar de prachtige tinten in de lucht ver achter de bomen vertellen, dat de dag niet lang meer op zich zal laten wachten.

Een vroege merel laat zijn eerste tonen over bos en weide klinken. Het gaat nog wat aarzelend en traag, alsof hij er nog niet zo zeker van is, dat de dag op komst is. Zijn gefluit maakt de stilte nog groter. Maar lang duurt het niet meer. Plotseling is de zon er in al haar heerlijkheid. Dan is het gedaan met de rust. De vogels in het bos beginnen een kwetterend concert.

Langs het bos, over de landweg, fietst een boer op weg naar zijn koeien. Het geratel van de melkimmers klinkt vrolijk in de stralende morgen.

De zon maakt van elke dauwdruppel een glinsterend diamantje. Aan elk grassprietje en elke bloem: duizenden diamantjes. Het feest van de nieuwe dag is begonnen.

Uit het holletje onder de vlierstruik piept voorzichtig een guitig hermelijnekopje. Het draait naar alle kanten. Veel kan het niet zien. Rondom de ingang van het hol groeit hoog gras. Het hermelijntje is al een poosje wakker. Zijn vader, moeder, broertjes en zusjes slapen nog. Vader en moeder zijn moe van de jacht. Eerst heeft het kleintje wat rondgescharreld door het nest. Maar al gauw verveelde het hem. Toen is het door het gangetje naar buiten gekropen.

Zijn bekje valt open van verbazing als het de hoge lucht ziet. Dan spant het zijn lipjes, zodat de scherpe tandjes bloot komen en het gromt zachtjes tegen die lucht, alsof het een grote vijand is. Maar dat doet het om zichzelf moed in te spreken.

Het ronde lijfje komt nu helemaal te voorschijn. Zijn kopje stoot onhandig tegen een dikke grasspriet. De druppels vallen op zijn snuit. Van schrik maakt het een sprongetje. Argwanend kijkt het rond. Het weet nog niet welke dingen gevaarlijk voor hem zijn. Dan kruipt het tegen het dijkje op.

Dom hermelijntje! Weet je dan niet dat de wereld voor een klein hermelijntje duizenden gevaren heeft? Je bent nog te klein om alleen op stap te gaan!

Tot tweemaal toe duikelt het van het dijkje. Het heeft ook net een extra steil stukje uitgekozen. Maar het geeft de moed niet op. Zijn scherpe nageltjes klauwen zich aan de harde kluiten en ten slotte staat het op het dijkje.

Als het op zijn achterpootjes gaat staan, kan het heel ver kijken. Het valt van de ene verbazing in de andere. Is dat nu de wereld? Een vogel dartelt boven het land en laat zijn vrolijk „kiewiet” horen. Is dat een vijand? En dat kleine grijze diertje daar, wat is dat? Het zit een klein eindje bij het hermelijntje vandaan op zijn achterpootjes. Het wrijft met zijn pootjes langs zijn snuitje. Met een schok komt het hermelijntje nog verder overeind. Het heeft het diertje herkend. Het is een muis. Hoe vaak is vader of moeder niet met zo’n heerlijk hapje thuisgekomen!

Het krijgt opeens een vreemd gevoel, dat het nog nooit eerder gehad heeft. Een drang om op het muisje af te stormen, het te bespringen en met één knauw dood te bijten. Zijn oogjes krijgen een felle gloed. En dan springt het naar voren in dolle vaart. Maar het gaat zo onhandig. Het heeft nog niet veel stuur in zijn pootjes. In zijn ijver om de muis zo vlug mogelijk te bereiken, zitten de grassprietten, stenen en kluiten aarde hem danig in de

weg. Als het ten slotte de sprong neemt, komt het niet op het muisje terecht, maar valt hard met zijn kop op een steen. Als het jankend weer overeind krabbelt, is het verschrikte muisje al lang verdwenen.

Het hermelijnejong verlangt plotseling heel erg naar zijn moeder. Het wil haar liefdevolle kop langs zijn halsje voelen en de warmte van haar tong. De grote ruimte om hem heen lijkt hem nu zo gevaarlijk, dat het klaaglijk begint te janken. Het loopt over het dijkje . . . precies de verkeerde kant op.

De ringslang tilt langzaam zijn kop op. Het gespleten tongtje glipt telkens in en uit de bek. Hij ligt heerlijk opgerold tussen de vochtige rietstengels. Zo heeft hij de nacht doorgebracht. Maar nu de dag is aangebroken, begint het maagje ontevreden te knorren. Zou er nergens een mals kikkertje te verschalken zijn? Of een vis?

Behoedzaam laat hij zich tussen het riet doorglijden in het water. Daar voelt hij zich thuis. Met zijn lange lichaam onder water en de kop net boven de oppervlakte zwemt hij kronkelend door de sloot. Kleine golfjes kabbelen tegen het riet. Hij speurt achter de waterplanten. Hij kijkt naar de grote bladeren van de water-lilie of daar niet iets beweegt. Enkele voorntjes schieten haastig weg.

Opeens houdt hij op met zwemmen. De kop komt iets verder boven het water uit. Wat beweegt daar op het dijkje? Een muis? Die is ook niet te versmaden. Wil hij die vangen, dan zal hij heel voorzichtig te werk moeten gaan. Hij moet het muisje grijpen, voordat het weet wat eraan de hand is.

Hij zwemt naar de kant, zoekt een geschikt plekje om omhoog te kunnen klimmen en even later is hij tussen het hoge gras verdwenen.

Het hermelijntje op het dijkje komt maar langzaam vooruit. Telkens blijft het verdrietig staan en kijkt angstig rond. Telkens roept het verdrietig om zijn moeder.

Opeens is de slangekop vlak boven hem; met opengesperde bek wil het dier op hem neerstoten. Maar als de slang ziet, dat het

geen muisje is, aarzelt hij. De kop veert iets terug. Uit zijn keel komt een sissend geluid.

Het hermelijntje is in elkaar gedoken. Zijn pootjes zijn verlamd van schrik.

Als het ook maar een kleine beweging maakt, zal de slang toestoten.

In het hermelijneholletje is het nog rustig. Vader hermelijjn is net wakker geworden. Hij gaapt en zijn tongetje krult daarbij als een vraagtekentje omhoog. Als hij overeind gekomen is, rekt hij zich eens lekker uit. Heel teer besnuffelt hij daarna de kleine lijfjes. Wat zijn ze lief, als ze daar zo vredig liggen te slapen.

Plotseling staat hij gespannen zijn jongen te bekijken. Hij mist er een. Zijn staartje trilt van schrik. Dan rent hij de gang door naar buiten. Hij stoot kleine angstkreetjes uit. Even staat hij op zijn achterpootjes. Dan stormt hij tegen het dijkje op. Het is alsof hij voelt, dat zijn jong in levensgevaar verkeert. Zijn neusje wijst hem de weg. Met grote sprongen rent hij over het dijkje. En voordat hij het zelf beseft, staat hij naast zijn jong. Met één blik heeft hij het gevaar gezien. Zijn lichaam duikt in elkaar. De nagels klauwen zich in het gras. Zachtjes veert hij op en neer, klaar voor de sprong. De wijd opengesperde bek laat een rij naaldscherpe tandjes zien en hij laat waarschuwend geluiden horen. De angst voor zijn jong geeft hem dubbele moed.

De slang schrikt. De kop wiegt onrustig heen en weer. Eén, twee, drie seconden gaan voorbij. Dan laat hij zich langzaam achteruit

glijden en verdwijnt geruisloos in het gras.

Een hele poos zitten de twee hermelijntjes stil naast elkaar. Nu het gevaar geweken is, lijkt het wel of alle kracht uit het lichaam stroomt. Het jong durft zich nog steeds niet te bewegen.

Opeens grijpt vader hermelijn het jong in zijn nek en sleept het over het dijkje terug naar het nest.

Eigenlijk is het jong al veel te groot om gedragen te worden. Maar het laat zich willoos meeslepen.

Vlak voor de ingang van het hol laat hij het los. Het jong springt haastig op en maakt dat het naar binnen komt.

Zijn eerste avontuur is hem slecht bevallen.

Hoofdstuk 3

Die middag beduidt de moeder, dat de hermelijntjes naar buiten mogen. Voor het eerst! Van louter opwinding proberen ze elkaar in de poten te bijten. En het is een gedartel, gebuitel en gepiep in het kleine nest, dat horen en zien je vergaat! Het duurt zo een poosje, tot het het vrouwtje gaat vervelen en ze met een paar fikse beten links en rechts een eind aan het lawaai maakt. Vader en moeder gaan voorop. De jongen volgen. Achter elkaar kruipen ze de nauwe gang door naar buiten. Het weglopertje komt achteraan. Anders is het altijd haantje de voorste, maar na het avontuur van vanmorgen heeft het de schrik voor de grote wereld nog flink te pakken.

Ze knipperen tegen het felle zonlicht en staan een poosje vreemd rond te kijken. Maar lang duurt dat niet. Ze zien hoe moeder speels achter vader aanrent. Dijkje op, dijkje af. Als vader plotseling in elkaar duikt, schiet moeder hals-over-kop over hem heen. Dan kunnen ze niet meer stil blijven staan. Voordat moeder overeind gekrabbeld is, zijn haar jongen boven op haar gesprongen. De een bijt haar in de poot, de ander in de oren, weer een ander in haar staart. Moeder doet net of ze boos is. Haar kop vliegt razendsnel heen en weer om terug te bijten. Maar ze bijt niet door. Alleen als er één haar pijn doet, duwt ze haar tandjes wat dieper in het velletje.

De vader ligt nog steeds in zijn gedoken houding. Zijn staart slaat heen en weer. Zo leeft hij mee met het wilde spel.

Na lang worstelen gelukt het het vrouwtje onder de rappe lijfjes vandaan te komen. Met één sprong is ze boven op het dijkje. In wilde vaart stormen de jonge hermelijntjes tegen het dijkje op. Ze willen net als moeder met één sprong op het dijkje

komen. Maar zo sterk zijn ze nog niet. De eerste pogingen mislukken helemaal. Ze vallen vlugger terug dan ze omhoog komen. Ze willen het ook veel te haastig doen.

Het grootste jong is het eerste boven. Door het wilde spel is het helemaal zijn angst van vanmorgen vergeten.

Gillend wil het boven op moeder springen. Mis! Moeder is vlug op zij gesprongen. Maar het geeft de moed niet op. Nog eens probeert het hermelijntje het, en nog eens. Als het het diertje ten slotte gelukt, grijpt het zijn moeder meteen in de hals en bijt zo hard, dat ze het uitpiept van pijn. Verschrikt laat het jong haar los. Maar zij vindt het niets erg.

Ondertussen zijn ook de andere naar boven geklauterd. Moeder stuift er vandoor en de jongen er schreeuwend en elkaar verdringend achteraan. Eerst gaat het nog met struikelen en vallen. Maar je staat ervan versteld, hoe vlug ze het aanleren.

Als de hermelijntjes vlak achter haar zijn, draait zij zich plotseling om en springt met een grote boog over haar jongen heen, zodat ze achter hen weer neerkomt.

Even zijn ze de kluts kwijt, maar dan draaien ze zich ook vlug om en beginnen de achtervolging opnieuw.

Zo rennen ze een tijdje heen en weer over het dijkje, totdat ze eindelijk moe en hijgend voor het hol gaan liggen.

Hoofdstuk 4

Enkele dagen zijn voorbijgegaan. Wat hebben de hermelijntjes in die tijd al veel geleerd! Ze hebben geleerd, hoe je in een boom moet klimmen, hoe je moet zwemmen, hoe je het beste kunt lopen en hoe je een prooi moet bespringen.

Gisteren was vader thuisgekomen met een levende muis. Hij hield hem voorzichtig in zijn bek. Toen was er met dat diertje een wreed spel begonnen. Om de beurt mochten ze het diertje bespringen. Telkens weer probeerde het te ontvluchten, maar telkens weer werd het gegrepen en voelde het de scherpe tandjes in zijn halsje.

Medelijden kent een dier niet.

Dat was zo doorgestaan tot de muis dood was en toen hadden ze hem heerlijk opgepeuzeld.

De pootjes van de hermelijntjes zijn al veel sterker geworden. Ook kijken hun oogjes veel verstandiger de wereld in. Ze zouden eigenlijk best eens op jacht willen.

Het is een mooie zomeravond. De zon is zojuist ondergegaan. Uit het gras stijgen heerlijke geuren op. Ze vermengen zich met de nevel, die zich als een grote deken over het land spreidt.

Helder klinkt de roep van de koekoek uit de meidoorn bij het landweggetje. Als de koekoek twee jongens ziet, maakt hij haastig dat hij weg komt in de dichte begroeiing van het bos. Boven de sloten hebben zich duizenden mugjes verzameld. Het lijkt wel, of ze afgesproken hebben op deze avond bij elkaar te komen om samen te dansen onder begeleiding van hun zoemend gezang. Onvermoeibaar zweven ze op en neer met wijd uitgespreide poten.

Door het hoge gras lopen zes hermelijnen. De jonge hermelijnen, die anders zo luidruchtig zijn, zijn nu doodstil. Ze voelen dat dat nodig is nu ze op jacht gaan.

Ze volgen het smalle hermelijnepaadje, dat het vrouwtje al zo dikwijls gegaan is. Het hermelijnepaartje heeft verschillende van zulke paadjes gemaakt. Ook hebben ze een reukspoor aangelegd.

Zo weten ze altijd wat hun paadjes zijn. O wee, als een ander dier er gebruik van durft te maken.

Het is een mooi gezicht dat zestal zo te zien gaan. Als moeder op haar achterpootjes gaat staan om de omgeving te verkennen, doen de kleintjes dat ook. En als moeder de grond besnuffelt, apen de jongen haar na.

Vlak boven hen fladdert een vleermuis. Hij stoot heel hoge geluidjes uit. De hermelijntjes kijken er niet eens naar: ze hebben al geleerd, dat dat geen vijand is.

Opeens blijft moeder weer staan. Met haar neusje omhoog snuffelt ze in de lucht. De jongen steken ook hun snuitjes in de lucht. Moeder waarschuwt dat er een prooi in de buurt moet zitten. Het maakt hen onrustig.

Het grootste jong staat te trillen op zijn pootjes. De jachtdrift jaagt als een koorts door hem heen. Met één sprong is het in het gras verdwenen en rent in de richting van de prooi. Het weet dat het er steeds dichterbijkomt, want het ruikt de prooi steeds beter.

Een haas ligt aan de rand van de sloot in zijn leger te slapen. Hij weet niet, dat een jong jachtlustig hermelijntje het op zijn leven voorzien heeft. En als hij het bemerkt, is het te laat. Vlak voordat het hermelijntje hem bereikt, wordt hij wakker. Zijn lange oren spitsen zich en schichtig komt hij overeind om te zien of er gevaar dreigt.

Een snelle schaduw; scherpe nagels dringen in zijn vel, felle tandjes boren in zijn hals. Dan weet de haas, dat hij in levensgevaar is. Zijn angstig gegil klinkt door de stille avond. Hij rent weg met grote sprongen. Maar het hermelijntje laat niet los. Integendeel! De nagels klemmen zich steviger vast en de

tandjes dringen dieper in het vlees. Het zoekt de grote halslagader van de haas. Als het die doorbijt, zal zijn prooi hem niet meer ontgaan!

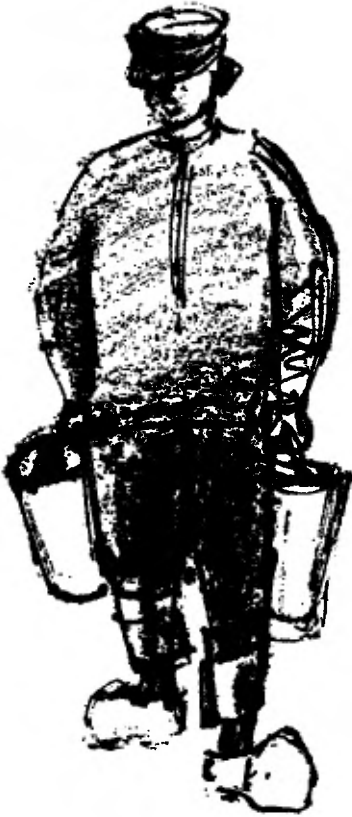
De haas rent, zoals hij nog nooit gerend heeft; door weilanden, over brede sloten. Maar langzaam worden zijn krachten minder, totdat hij wankelt en stil blijft liggen.

Nadat het hermelijntje zich te goed heeft gedaan aan de haas, begint het vrolijk huppelend de terugweg. Dat gaat nog lang niet gemakkelijk. Het is langzamerhand helemaal donker geworden en bovendien kan het niet over zulke brede sloten springen als de haas. Het laat zich dan in het water glijden en zwemt erover.

De wilde jacht heeft hem moe gemaakt. Eigenlijk zou het het liefst een rustig plekje opzoeken en gaan slapen, maar dat durft het niet. Zijn dapperheid neemt vlug af en het gaat opeens erg naar zijn moeder verlangen. Als het weer voor een brede sloot staat, wordt het hem te machtig en begint het klaaglijk te janken.

Vlak boven hem cirkelt een uil. Het voelt dat dat een vijand is. Het heeft geluk, want vlak bij hem zit een gaatje in de grond. Daar duikt het haastig in. Nog net op tijd. Lang blijft het daar bevend zitten en ... valt ten slotte van vermoeidheid in slaap.

Hoofdstuk 5

Die nacht duurt verschrikkelijk lang. Midden in de nacht wordt het hermelijntje wakker. Eerst weet het niet waar het is, maar langzamerhand dringt alles tot hem door. Met zijn oogjes ver open wacht het de komst van de morgen af.

Het rilt van kou en angst. Om zijn moeder roepen durft het niet. Als het ergens ver weg het gekrijs van de uil hoort, schuift het nog dieper weg in het holletje.

Pas als het lichter wordt, waagt het het zijn kopje naar buiten te steken. In het schemerige morgenlicht vervolgt het zijn weg.

Het is door en door verkleumd van het stilzitten, maar toch laat het zich dapper in de sloot glijden en zwemt, tussen de waterplanten door, naar de overkant.

Daar schudt het zich eens flink uit en loopt dan weer verder. Zijn maagje knort van de honger. Eigenlijk zou het nu zelf op jacht moeten, maar een groot verlangen naar het warme veilige nest drijft hem verder.

Vlak bij hem vliegt een patrijs met veel lawaai op. Eerst duikt het hermelijntje in elkaar, maar als het ziet, dat er geen gevaar dreigt, loopt het naar de plaats waar de vogel is opgevlogen. Wie weet is daar nog een lekker hapje te vinden!

En ja hoor, als het over een grote graspol is gesprongen, ontdekt het een nest met zes eieren. Dat is een onverwacht meevallertje. Het breekt de schalen en drinkt de eieren gulzig leeg. Na de maaltijd lijkt de wereld niet zo somber meer. En als de zon opkomt, gaat het hermelijntje draven. Zo schiet het veel vlugger op. In sommige weilanden grazen koeien. Die loopt het met een grote boog voorbij.

Als het na een poosje op een dijkje komt, blijft het plotseling verschrikt staan. Wat voor een dier komt daar aanlopen? Het gaat op zijn achterpootjes staan om beter te kunnen zien.

Daar komt een boer het weiland in. Hij heeft de melkbus op de grond gezet en doet het hek achter zich dicht. Dan komt hij met grote stappen op het hermelijntje af. Het hermelijntje denkt, dat dat grote dier hem kwaad wil doen. Even blijft het in elkaar gedoken zitten, dan springt het haastig overeind. Het vliegt gewoon over het slootje langs de dijk en pas als het een heel eind gelopen heeft, komt het wat tot rust. Het ziet dat de boer bij een koe staat.

Langzaam gaat het nu verder. Telkens snuffelt het langs de grond. O, als het maar een bekende geur kon opsnuiven, dan was het gered. Uren gaan voorbij. Uren van doelloos rondwalen. En het land is zo groot en het diertje zo klein. Het kan bijna niet meer. Hoe zal het ooit zijn nest terug kunnen vinden?

Daar, heel in de verte, is het bos. Daar ergens moet het zijn.

Hoofdstuk 6

„Die hond gaat de deur uit,” zegt boer Spoelstra. „Een vreemde kan met goed fatsoen niet op het erf komen. En dat gejaag achter die kippen aan, dat gaat me vervelen.” Het stuk brood, dat hij in zijn hand heeft, gaat met een vaartje zijn mond in, alsof hij zo zijn woorden wil bekrachtigen.

Ze zitten met zijn vijven om de ronde tafel: vader, moeder, Kees, kleine Anja en Peter, de knecht.

Kees verslikt zich prompt in zijn beker melk. Als hij uitgehoest is, zegt hij: „Och nee vader, dat kunt u niet doen. We hebben hem al zo lang gehad. En voor ons is hij toch lief?”

Vader schudt beslist zijn hoofd.

„Kunnen we hem niet aan de ketting leggen?” stelt Peter voor. „Daar heb ik ook al over gedacht, maar daar voel ik niets voor. Dat vind ik dieren beulen. Je kunt zo'n hond toch niet dag en nacht aan een ketting leggen? Ik zou hem nog liever laten doodschieten.”

„Vader,” schreeuwt Kees, en hij legt verschrikt zijn hand op vaders arm. „Vader, laat u . . . hem doodschieten?” Zijn onderlip trilt.

„Welnee, m'n jongen, dat heb ik toch niet gezegd?” lacht vader. „Luister! Vanmorgen was ik op de markt en ik sprak daar Jan Knoops, je weet wel, die jonge kerel, die de vorige maand een boerderij heeft gekocht achter in de polder. We kregen het toevallig over honden en hij vertelde me, dat hij van plan was er een te kopen. Ik vroeg hem, of hij belang bij Juno had. Morgenochtend komt hij langs om te kijken. Ik denk, dat hij hem wel mee zal nemen. Zijn boerderij ligt nogal afgelegen en kippen heeft hij niet. In ieder geval: die hond móet weg!”

„Ond moet weg!” praat kleine Anja hem na en trommelt met

haar mollige knuistjes op de kinderstoel.

Dan schieten ze allemaal in de lach, behalve Kees. Die zit met een somber gezicht voor zich uit te kijken. Zo nu en dan steekt hij een hap brood in de mond en kauwt er langzaam op.

Moeder laat hem maar begaan. Ze begrijpt wel, dat haar jongen het vervelend vindt.

„Juno, Juno, kom eens. Waar zit je toch!” klinkt het door de heldere avond. Een luid geblaf, gevolgd door het tikken van hondepoten op het stoepje langs de boerderij, is het antwoord op Kees' geroep.

Daar komt de hond kwispelstaartend de hoek omrennen en springt uitgelaten tegen zijn baasje op. Kees valt bijna om.

„Zo jongen, was je daar?” Kees probeert het vrolijk te zeggen, maar hij krijgt opeens een brok in zijn keel. Hij kan het gewoon niet verdragen, dat de hond zo vrolijk is.

Moeder, die de vaat wast, ziet de jongen en de hond bezig. Het lijkt soms net, of ze met elkaar praten, denkt ze. Kijk die twee nu toch eens aan. Het is wel sneu, dat Kees zijn vriend moet missen. Maar ja, er is niets aan te doen.

„Je moet weg, Juno. Vader zegt, dat je te lastig wordt. Morgen komt een kerel je halen.”

„Woef, woef!” blaft Juno. „Ik weg, baasje? Welnee! Ik blijf altijd bij je. Toe baas, doe toch niet zo somber. Kom, dan gaan we spelen.”

De hond springt blaffend en op zijn achterpoten dansend om Kees heen.

„Nee Juno. Luister nu toch. Waarom zit je toch altijd achter de kippen aan? En waarom heb je die veekoper de vorige week een stuk uit zijn broek gebeten?”

„Woef, woef! O ja baas. Dat was prachtig, hè? Sjonge, wat wilde die kerel lopen. Ik heb me naar geblaft.”

De hond begrijpt niets van de sombere stemming van het baasje. Het lijkt wel of hij wil proberen hem op te vrolijken.

„Ga je mee? Dan gaan we een eind het bospad langs.”

Mee? Dat wil hij wel. Uitgelaten rent hij het erf af. Kees slen-

tert er met zijn handen diep in zijn zakken achteraan.

„Kees, een jas aantrekken,” roept moeder door het open raam.

„Straks als de zon weg is, wordt het kil.”

Kees doet net of hij niets hoort.

Onverschillig loopt hij langs het bospad. Zijn hart doet pijn.

Het is een mooie avond. Haast nog mooier dan gisteravond. Toen had hij hier met zijn vriend Herman gelopen. Samen hadden ze genoten van de prachtige natuur.

„Wat jammer eigenlijk, hè, dat de dieren zo bang voor de mensen zijn,” zei Herman. „Kijk, die koekoek daar! Net zat hij nog vrolijk te roepen en nu hij ons ziet, maakt hij, dat hij weg komt en houdt zich stil.”

„Je moet veel geduld hebben als je de dieren in het wild wilt bekijken,” antwoordde Kees.

Heel lang hadden ze toen aan de bosrand gezeten. Doodstil. Toen zagen ze toch nog wat. Een nieuwsgierig eekhoortje kwam tot vlak bij de jongens. Toen moest Herman niezen en vloog het diertje met een vaart in de boom.

Lange tijd hadden ze geluisterd naar de geluiden van de natuur. De koekoek ging weer roepen en ergens ver weg zong een nachtegaal. Ook hoorden ze een hoog gegil, dat ze niet konden thuisbrengen.

Het was een heerlijke avond.

Nu voelt Kees zich zo onrustig als een opgejaagd dier. Wat zal hij de hond missen, die snuffelend en springend voor hem uit gaat en soms kwispelstaartend midden op het bospad blijft staan, alsof hij zeggen wil: „Kun je niet wat harder lopen, baasje? Zullen we eens doen wie van ons tweeën het hardste lopen kan?”

Als het baasje niet luistert, loopt hij maar weer verder. Zijn neus vlak boven de grond.

Opeens blijft hij staan. Zijn haren gaan recht overeind staan. Uit zijn keel komt een vervaarlijk gegrom. Dan verdwijnt hij met één grote sprong tussen de struiken. Alleen zijn staart is nog te zien en die zwaait woest heen en weer.

Hij ziet wat, denkt Kees, en begint te rennen om te zien wat het is.

Juno gaat verschrikkelijk te keer. Maar nog voordat Kees de plaats bereikt heeft, komt de hond jankend uit de struiken te voorschijn. Zijn neus is rood van het bloed.

Kees wringt zich tussen de struiken door; Juno er achteraan. Nu het baasje durft, durft hij ook wel weer. Als Kees een grote tak op zij doet, ziet hij het: daar, op de grond, ligt een hermelijntje. Waarom vlucht het dier niet weg? Het probeert wel om weg te komen, maar dat kan het niet. Kees buigt zich wat voorover. Hij ziet, dat de beide voorpootjes van het diertje gebroken zijn. „Koest Juno!” zegt hij, als de hond het hermelijntje wil grijpen. Hij pakt Juno in zijn nekvel, want de hond wil niet luisteren en hij schudt hem ruw door elkaar. „Zie je dan niet, dat de stakkerd een ongeluk heeft gehad?”

Kees laat zich op zijn knieën zakken en wil het hermelijntje pakken. Maar dit begint nog erger te kronkelen dan het al deed. Zijn bekje spert zich wijd open en het kopje gaat steeds op en neer om toe te bijten.

„Arme jongen, wat is er met jou gebeurd? Hoe heb je dat nu voor elkaar gekregen? Ben je bang? Wees maar niet bang, hoor. Ik zal je geen kwaad doen. Juno, koest! Ga toch weg, akelige hond. Je moet niet zo dicht bij hem komen.”

Juno krijgt een klap om zijn oren, zodat hij weer gauw achter Kees kruipt.

„Heb jij Juno in zijn neus gebeten? Je laat je niet op de kop zitten, hè, kleine rover!”

Zo praat Kees heel zachtjes tegen het hermelijntje, maar het wordt er niet rustiger van.

Wat moet ik nu doen? denkt Kees. Ik kan dat diertje hier toch maar niet zo laten liggen? Weet je wat? Ik neem het mee naar huis. Misschien zijn zijn pootjes nog te genezen.

Het valt niet mee het hermelijntje zo te pakken, dat het Kees niet bijten kan. Als het niet gelukt hem met de blote vingers te grijpen, neemt hij zijn zakdoek en gooit die over de kop van het hermelijntje. Dan grijpt hij het vlug achter de kop. Zijn

andere hand duwt hij onder het rillende lijfje en dan tilt hij het voorzichtig op. De zakdoek wordt rood van het bloed, maar dat kan Kees niets schelen.

Voorzichtig lopend begint hij de terugtocht. Juno springt blaf-fend om hem heen. Maar soms blijft hij staan en likt dan met de tong langs zijn neus.

De hele dag heeft het hermelijntje vergeefs gezocht. Verschei-dene keren had het op zijn achterpootjes gestaan om de om-geving af te speuren. Verscheidene keren had zijn fijne neusje de grond besnuffeld, maar alles was even vreemd.

Zijn pootjes werden steeds zwaarder en toen het middag werd kwam de honger terug. Rust gunde het zich niet. De angst dreef hem voort.

Tegen de avond kwam het bij de bosrand, niet eens zo heel ver van zijn holletje. Toen ontdekte het in een eikeboom een kraaienest. Zouden daar geen eieren in zitten? Met inspanning van al zijn krachten gelukte het hem naar boven te klauteren. De kraai, die op het nest zat te broeden, vloog verschrikt weg en het hermelijntje slobberde de eieren leeg. Maar toen het zich weer naar beneden wilde laten zakken, gleed het uit en tuimelde omlaag.

Even voelde het een hevige pijn . . . toen werd alles zwart.

Nu ligt het bevend in de warme jongenshanden. Zijn hartje klopt wild en het probeert los te komen, maar de handen hou-den hem stevig vast.

O, het weet het, het voelt het: dit is een grote vijand. Dit is het gevaarlijkste dier dat er bestaat: de mens.

En telkens als het de hete hondeadem voelt, krimpt het ineen van angst.

Hoofdstuk 7

Met zijn elleboog duwt Kees de deurknop naar beneden en met zijn knie stoot hij de deur open.

„Juno, buiten blijven,” zegt hij. Juno luistert niet dadelijk, maar als Kees het met bitse stem nog eens zegt, gehoorzaamt hij.

De deur slaat dicht. Juno gaat er vlak voor zitten. Hij jankt zachtjes. Van verlangen en van verdriet. Hij begrijpt niets van het baasje vanavond. Eerst praatte hij zo vriendelijk tegen hem, maar toen ze dat akelige dier vonden, begon de baas zo lelijk tegen hem te doen! Het is de schuld van dat dier, dat de baas zo lelijk doet. Hij likt nog eens langs zijn pijnlijke neus en blaft een paar keer kwaad.

O, als de baas hem maar even de kans had gegeven, dan had hij dat dier met één knauw van zijn sterke bek doodgebeten.

Hij houdt zijn kop een beetje schuin. De oren gespist. Hoort hij niets daarbinnen? Zou het baasje gauw terugkomen? Juno's staart timmert kwaad en ongeduldig op de grond.

„Moeder, kijk eens!”

Moeder houdt op met naaien. „Wat heb je daar?” vraagt ze verbaasd.

„Een hermelijntje, moeder.”

Moeder komt overeind en bekijkt het kleine diertje. „Maar jongen, die zakdoek zit vol bloed! Heeft het je gebeten?”

Kees moet een beetje lachen als hij moeders verschrikte gezicht ziet.

„Nee moeder. Het hermelijntje heeft zijn beide voorpootjes gebroken.”

„Ach wat zielig,” zegt moeder. Ze tilt voorzichtig de zakdoek op. „Hoe zou dat gekomen zijn?” vraagt ze zacht.

„Ik denk, dat het uit de boom gevallen is. Het is nog een jong dier. Misschien kon het nog niet goed klimmen.”

Moeder wil het hermelijntje over zijn kop strelen, maar Kees waarschuwt haar. „Pas op, moeder. Het bijt je zo, hoor.”

Moeder trekt vlug haar hand terug.

„Hij wilde mij ook al bijten, toen ik hem pakken wou. Daarom heb ik die zakdoek over zijn kop gegooid,” legt Kees uit.

„Wat moeten we er nu mee?” vraagt moeder.

„Waarmee?” klinkt opeens een zware stem. Vader en Peter komen binnen. Ze zijn in de wagenschuur met de trekker bezig geweest. Hun handen zitten onder de olie en smeer. Even zijn ze met het werk gestopt om een kop koffie te drinken.

Ze komen er nieuwsgierig bij staan en horen het hele verhaal. „O, nu begrijp ik, waarom die hond met alle geweld naar binnen wilde,” zegt vader.

„We moeten die pootjes spalken,” zegt Peter als Kees uitgesproken is. „Dat is nog best te genezen. Je kunt een aardig speelkameraadje van hem maken, want jonge hermelijntjes zijn gemakkelijk te temmen, wist je dat?”

Kees' ogen beginnen te schitteren, maar vader bromt: „Daar voel ik bitter weinig voor. Het zijn venijnige rovers, die hermelijnen. Als dat ding hier rond zou lopen, dan kunnen we de kippen wel opsluiten.”

„Och, dat valt nog wel mee, baas. Het zijn heel verstandige diertjes. Je kunt ze best leren, dat ze van de kippen af moeten blijven,” meent Peter. „Ik kan me herinneren, dat een boer bij ons op het dorp ook een hermelijntje had. Het was een alleraardigst dier. Het was zo trouw als een hond. Als de boer met zijn wagen wegging, ging het hermelijntje bijna altijd mee. Je zag hem dan op een drafje achter de wagen aanrennen. Soms nam hij hem mee de duinen in. Dan ging hij konijnen vangen. Ik ben vaak mee geweest. Ik mocht dan het mandje dragen waarin het hermelijntje zat. Als hij een hol gevonden had, spande de boer netten voor de uitgangen. Alleen één uitgang liet hij open. Daardoor liet hij het naar binnen en dan duurde het maar even, of dan kwamen de konijnen naar buiten stor-

men, precies in de netten.”

„Maar zo iets mag toch niet?” vraagt Kees.

„O nee! Als de politie erachter zou komen, zou je niet gelukkig zijn. Maar ze hebben er nooit iets van gemerkt. Sjonge, wat hebben we een plezier met dat hermelijntje beleefd! Voor een stukje vlees kon je hem een heel eind laten lopen. Het is nogal droevig met hem afgelopen. Het is onder een auto gekomen en was op slag dood.”

„Als ik jullie was,” zegt moeder, „zou ik nu maar eerst eens dit arme diertje gaan helpen. Wie weet hoelang het al onder die boom gelegen heeft.”

„U hebt gelijk,” zegt Peter. „Kom maar mee naar de keuken, Kees, dan zullen we eens kijken wat we eraan kunnen doen. O wacht! Eerst mijn handen even wassen.”

Als ze weg zijn, zegt vader Spoelstra tegen zijn vrouw: „Ik vind het niets waard, zo’n hermelijntje bij huis. Ik wil wedden, dat de kippen eraan gaan.”

„Och,” zegt moeder, „laat Kees toch begaan. Hij moet de hond ook al missen.”

„Mm,” bromt vader. „Heb je een kop koffie voor me?”

Kees heeft het hermelijntje voorzichtig op het aanrecht gelegd. Hij duwt de zakdoek aan de kant. Hij houdt de kop van het hermelijntje nog goed vast, want de oogjes kijken hem zo venijnig aan. Maar tegelijkertijd lijkt het wel, alsof het diertje angstig kijkt.

Kees begint zachtjes tegen hem te praten. „Nog even geduld, hoor jongen. Peter moet zijn handen nog wassen op de deel. Je pootjes worden zo gemaakt. Je hebt nu zeker veel pijn, hè? Maar dat gaat wel over. Wees maar niet bang. We willen je geen kwaad doen. We willen je juist helpen.”

Het hermelijntje begrijpt niets van die mensentaal. Het weet niet, dat het bij vrienden is. Het weet maar één ding: het wil weg, weg van deze verschrikkelijke plaats. Heftig beweegt het zijn achterpootjes. Maar dan scheurt de pijn nog feller door zijn lijfje en jankt het zacht.

„Stil maar, hoor! Je hebt pijn, hè?” troost Kees.

Peter komt binnen. In zijn hand heeft hij twee stokjes, een rolletje verband, een plankje en een eindje touw.

„Hoe is het met de patiënt?” vraagt hij. „Zo, ik heb de spulletjes al bij elkaar gezocht. De operatie kan beginnen.”

„Wat ga je doen?” vraagt Kees, als Peter het hermelijntje optilt en op het plankje legt.

„Ik ga het eerst vastbinden, anders krijgen we het nooit voor elkaar.”

De achterpootjes worden aan elkaar gebonden en dan wordt het kleine lijfje op de plank vastgemaakt. Als Peter daarmee klaar is, kan het hermelijntje zelfs zijn kopje nauwelijks meer bewegen. Kees vindt het een akelig gezicht het diertje daar zo weerloos te zien liggen. Maar hij begrijpt, dat het toch het beste voor hem is.

Dan gaat Peter zorgvuldig de pootjes spalken. Eén van de stokjes legt hij langs een pootje en dan wordt het verband er stijf omheen gedraaid. Daarna is het andere pootje aan de beurt. Als het klaar is, lijkt het net of het hermelijntje twee lange witte sokken aan heeft.

„Ziezo,” zegt Peter. „Nu zou ik het hermelijntje maar gauw

op een rustig plekje leggen. Het is doodmoe. Ik hoop maar, dat het niet probeert om met zijn scherpe tandjes het verband eraf te trekken, want dan kunnen we weer opnieuw beginnen." Peter maakt de touwen los.

„Misschien wil het nog wat eten of drinken," bedenkt Kees.

„Och nee, ik denk niet, dat het daar veel zin in heeft. Het is nog veel te bang om te eten en ook veel te moe. Kijk maar, je hoeft niet eens zijn kop meer vast te houden."

„Ik ga het toch proberen." Kees zet een schoteltje melk bij het hermelijntje neer. Het kijkt er zelfs niet naar.

„Zie je wel," zegt Peter, „probeer het morgen maar eens weer." Vader komt binnen en zegt: „Op de deel stond nog een oude theekist. Ik heb daar een stukje fijn gaas overheen gespijkerd en de kist in het washok gezet. Daar kan het hermelijntje van nacht wel slapen."

Kees' gezicht straalt van blijdschap. Vader praat nu heel anders dan straks.

„Mag ik het dan houden, vader?"

„Nou, voorlopig wel. Als het beter is, zullen we wel weer verder zien."

Even later ligt het hermelijntje in het zachte hooi – een nietig bruin streepje. Twee witte stokjes steken vreemd naar voren. Met een paar krammetjes maakt Kees het stuk gaas vast, dat vader niet had vastgemaakt om het hermelijntje door te kunnen laten.

„Welterusten jongen," fluistert Kees, nadat hij nog even naar zijn nieuwe vriendje gekeken heeft.

Dan wordt het donker in het washok.

„Kees, je moet nu nodig naar bed, hoor! Je had er al lang in moeten liggen!" roept moeder.

Kees komt de kamer binnen.

„Moeder, mag ik nog even naar Juno? Ik heb hem vanavond echt een beetje verwaarloosd."

Moeder zit gespannen naar de naald van de naaimachine te

turen. Als ze niet dadelijk antwoord geeft, glipt Kees gauw de deur uit en gaat naar de deel.

Op de deel brandt een klein lampje. In de hoek staat een oude hondemand. Daarin ligt Juno. De grote baas heeft hem naar binnen gestuurd. Maar slapen doet hij niet. Met de kop op de rand van de mand staart hij voor zich uit.

Als Kees binnenkomt, doet hij zijn kop omhoog en begint zijn staart blij te kwispelen. Kees gaat naast de mand zitten. Hij buigt zijn hoofd naar Juno toe en krijgt een warme lik over zijn gezicht.

„Het spijt me, Juno, dat ik je een klap moest geven, maar het was echt nodig.”

De hond jankt zachtjes, alsof hij wil zeggen: „Vind je dat, baasje? Ik begrijp niet, hoor, waarom je zo aardig tegen dat lelijke beest deed.”

„Ik vind het erg jammer, Juno, dat je morgen weg moet. Ik

vind het zo jammer.” Kees’ vingers strelen zachtjes de grote hondekop.

Dan neemt hij die kop in zijn handen en kijkt de hond recht in zijn bruine ogen. En dan... o, dan kan Kees zijn tranen haast niet meer bedwingen. Het is, alsof de hond voelt dat Kees het moeilijk heeft. Hij jankt.

„Niet flauw doen, kerel,” mompelt Kees tegen zichzelf. Hij zet zijn tanden stijf op elkaar.

„Kees, waar zit je toch?” hoort hij moeders stem in de verte roepen.

Die stem van moeder breekt de spanning een beetje.

Kees staat op en strijkt de hond nog even vluchtig over de kop.

„Welterusten jongen,” fluistert hij – voor de tweede keer die avond. Dan roept hij hard: „Ik ko-om!”

Ze praten nog even na over deze avond, moeder en Kees. Maar dan moet Kees toch gauw naar bed.

„Welterusten jongen,” zegt moeder als Kees haar een nachtzoen geeft. Kees begint opeens te lachen en moeder denkt verbaasd: Wat heeft hij toch?

Maar dat snapt Kees alleen.

Hoofdstuk 8

Nadat Kees vertrokken was, had het hermelijntje niet meer de kracht om te ontsnappen. Het zou het trouwens ook niet gekund hebben: het zat goed opgesloten. Het gevoel van pijn, moeheid en angst maakte hem ziek van ellende. Roerloos lag het daar in het zachte hooi.

Het licht van de maan viel door het raam precies in de kist. Alles was zo vredig en stil.

Maar het hart van het hermelijntje hamerde van onrust.

Nog voelde het de sterke jongenshanden om zijn lijfje, nog voelde het de hete hondeadem vlak bij zijn kopje, nog voelde het de strakke touwen, die hem zo wreed hadden vastgehouden. Het zag het kleine holletje weer voor zich, waar het zo veilig had gewoond. Het jankte zacht, heel zacht. Van verlangen.

Maar niemand, die het hoorde.

De wereld was zo groot.

De wereld was zo wreed.

Ten slotte viel het uitgeput in slaap.

Het werd met een schok wakker door het slaan van een deur. De morgenzon scheen vrolijk naar binnen. Verschrikt wilde het overeind springen, maar een stekende pijn weerhield het diertje. Het geluid van stemmen deed het beven. Daar kwamen ze weer: die harde stem en die grote grijpende handen. Toen boog een donkere schaduw zich over de kist en nog één. Het hermelijntje hield zich doodstil. Misschien zouden de mensen wel gauw weggaan als het zich niet bewoog.

„Ik geloof, dat hij dood is,” fluisterde Kees.

„Welnee,” zei Peter, „die dieren zijn zo taai als leer. Kijk maar – zijn ogen bewegen.”

Kees haalde met een nijptang de krammetjes uit het hout.

„Heb jij die krammen erin geslagen?”

Kees knikte.

„Dat had je niet hoeven doen. Of dacht je, dat een hermelijntje met twee gebroken poten ontsnappen kan?”

Kees wilde met zijn hand naar binnen gaan om het hermelijntje te laten bewegen, maar Peter hield hem tegen.

„Als ik je een goede raad mag geven,” zei hij, „laat het diertje dan de eerste dagen zoveel mogelijk met rust. Het moet eerst nog wennen aan zijn omgeving. Je moet het goed verzorgen. Dan zul je eens zien, hoe vlug het je kent. Zeg, je moet er vooral ook goed op letten, dat het het verband niet van zijn pootjes trekt. Nou jongen, het beste ermee. Ik moet aan mijn werk.”

Peter gaf Kees een stevige klap op zijn schouder en maakte toen gauw, dat hij weg kwam.

„We worden vrienden, hè?” zei Kees. „Als je weer beter bent, zal ik je van alles leren. Je zult eens zien hoe fijn we het samen zullen hebben. Weet je hoe ik je noemen zal? Eddo!”

Het hermelijntje begreep niets van al dat gepraat. Het maakte hem ook niet rustiger. En het durfde zich pas weer te bewegen toen het zag, dat de schaduw verdween.

Het duurde echter maar even. De grote schaduw boog zich weer over hem heen. En toen kwam een hand naar beneden en zette iets neer, vlak naast hem. Het hermelijntje sperde zijn bekje wijd open en liet al zijn tanden zien. O, als die grijphand hem aan durfde raken! Gelukkig, die hand verdween weer, maar de schaduw niet.

Kees ging niet weg. Hij was veel te nieuwsgierig of het hermelijntje nu zou gaan eten van het lekkere stukje vlees, dat op het schoteltje naast hem stond. Het hermelijntje dacht gewoon niet aan eten. Zijn angst was groter dan zijn honger.

„Ik zal ook nog wat melk voor je halen, Eddo. Je zult wel erge dorst hebben,” zei Kees.

Ergens op de deel stond nog een prachtig voederbakje, herinnerde hij zich. Het was zo stevig, dat het niet gemakkelijk om kon vallen. Nadat hij het schoongemaakt had, vulde hij het

met melk en zette het naast het schoteltje met vlees.

„Ziezo,” zei Kees opgewekt. „Smakelijk eten! Je moet wèl eten, hoor, anders word je nooit meer gezond en sterk.”

Toen haastte hij zich weg, want het was hoog tijd om naar school te gaan en hij wilde ook nog even de hond zien.

Die eerste dag was het hermelijntje nog erg schichtig. Het durfde zich haast niet te bewegen en hoewel zijn maagje rammelde van de honger en zijn tongetje droog was van dorst, raakte het toch niets aan. Het kon zich ook bijna niet bewegen. Argwanend keek het naar het verband om zijn pootjes.

Het rook er eens aan. Het beet er eens in, maar toen kon het zijn tandjes haast niet meer los krijgen. Sindsdien bleef het van het verband af.

De moeder van Kees moest nogal vaak in het washok zijn. En telkens als de deur openging, schrok het hermelijntje heel erg. Een paar keer keek ze in de theekist om te zien of het hermelijntje al wat gegeten had.

„Het wordt niets met dat diertje,” zei ze onder het koffiedrinken tegen vader en Peter. „Het heeft nog niets gegeten.”

„Dat had ik direct wel kunnen vertellen,” zei vader.

„Ach wat!” ging Peter er tegenin. „Als een mens zich ellendig voelt, eet hij toch ook niet? Dat komt vanzelf wel. Wacht maar af. Ik voorspel je, dat het over zes weken vrolijk over het erf huppelt.”

„Jij bent een optimist,” lachte moeder, „maar ik moet het eerst nog zien.”

Toen Kees die middag thuiskwam, was de hond vertrokken. Vreemd was dat! Hij had die morgen maar weinig aan Juno gedacht. Zijn gedachten waren steeds bij het hermelijntje geweest.

Moeder zei tegen hem: „Je kunt de theekist beter op een andere plaats zetten. Zet hem achter op de deel of zo. Juno is nu

toch weg. In het washok is het veel te onrustig voor het hermelijntje.”

Toen werd Eddo met kist en al naar de deel gebracht.

„Ik ga een ander hokje voor hem timmeren,” zei Kees. „Zo’n theekist is niets voor hem.”

’s Middags na schooltijd, begon hij er dadelijk aan. Hij wilde het hokje zo gauw mogelijk klaar hebben. Zijn vriend Herman hielp hem daarbij. Herman was er tussen de middag ook nog geweest om Kees’ nieuwe schat te bewonderen.

Onder het zagen en timmeren praatten ze er opgewonden over wat ze het hermelijntje allemaal voor kunstjes zouden leren als het weer beter was.

Het was veel te gauw avond naar Kees zijn zin. Toen hij voor het naar bed gaan nog even in de kist keek, zag hij, dat het hermelijntje zijn eten nog steeds niet had aangeroord.

Kees was ongerust, toen hij in bed stapte. Als het diertje nu maar niet doodging. Met zijn handen onder zijn hoofd bleef Kees nog lang naar de donkere zoldering staren.

Toen het schemerig werd, werd het ook langzamerhand rustig op de boerderij. Er klonken geen voetstappen meer, geen rammelende melkbussen, geen stemmen, en de trekker was in de wagenschuur op stal gezet.

Ergens ver weg loeide een koe, schreeuwde een late vogel. Die geluiden kende het hermelijntje well! Het luisteren ernaar maakte hem kalm. De onrust in zijn kleine hartje bedaarde. Toen voelde het de honger en de dorst nog meer.

Zo goed en zo kwaad als het ging, schuifelde het in de richting van het eten. Het kon zijn voorpootjes natuurlijk niet gebruiken. Met zijn achterpootjes duwde het zich vooruit.

Eerst snuffelde het aan het vlees, toen aan de melk en toen stak het zijn snuitje in de melk en slobberde . . . slobberde tot er geen druppel meer over was. Daarna zette het zijn tandjes in het vlees om er wat af te scheuren. Maar ach, dat ging niet; het kon immers zijn pootjes niet gebruiken? Daarmee hield het anders altijd de prooi vast en trok en rukte dan met zijn kopje om de stukken eraf te scheuren. Een poosje probeerde het om

toch wat vlees los te scheuren, maar het lukte niet.
De inspanning had hem heel wat moeite gekost. Het kroop
maar weer gauw naar zijn kuiltje in het hooi.
Het sliep gauw – lekker opgerold; het staartje over zijn kopje.
De melk had hem zichtbaar goed gedaan.

Hoofdstuk 9

Het is een week later.

Het hermelijntje zit nu niet meer in de theekist, maar hij is verhuisd naar het hokje, dat Kees en Herman voor hem getimmerd hebben.

Het is een prachtig hokje geworden. Ze hebben er een dagen een nachtverblijf in gemaakt. Het dagverblijf is een vierkante kooi met een houten bodem; het nachtverblijf is ook vierkant. Er is een kleine opening tussen het nachtverblijf en het dagverblijf, zodat het hermelijntje daardoor kan. Ook is er een klein raampje in, dat open kan klappen. Daardoor kan Kees het hermelijntje eten geven.

In die ene week is het hermelijntje al aardig opgeknapt. Nee, lopen kan het nog niet. Als het zich verplaatsen wil, duwt het zich met de achterpoten vooruit. Het gaat erg moeilijk en daarom ligt het bijna de hele dag stil in het hooi. In het dagverblijf kan het nog niet komen. Het heeft daar ook nog niet veel zin in.

Als Kees het voer, de melk en kleine stukjes vlees, in het hok zet, haast Eddo zich naar die lekkernijen en in een ommezien is het eten verdwenen. Eddo wacht nu niet meer tot Kees vertrokken is. Langzamerhand gaat hij begrijpen, dat de jongen geen vijand is, maar een vriend, die voor hem zorgt. Toch moet Kees het niet wagen Eddo aan te raken. Dat laat hij niet toe. Als er niemand bij hem staat, voelt hij zich wel op zijn gemak. Als er mensen komen, is hij nog wat onrustig, maar lang niet zo erg meer als eerst.

Wanneer Kees die middag om vier uur uit school komt, ziet hij, dat vader en de buurman bij het hermelijntje staan te praten. „Nee Spoelstra, ik begrijp je niet. Als ik je was, dan zou ik dat

dier vandaag nog doodmaken. Gevaarlijker rovers dan hermelijnen bestaan er niet."

Vader haalt zijn schouders op.

Daar wordt de buurman een beetje kwaad om. Hij zegt: „Je denkt, dat het nog wel meevalt, hè? Nou, laat ik je dan zeggen, dat mijn broer verschrikkelijk veel last van die dieren heeft gehad. Als het een beetje schemerdonker was, kwamen ze er aan zetten. O wee, als er dan nog één kip op het erf liep. Ze rukten zo maar de kop eraf, meneer. Zo maar!" De buurman maakt met zijn hand een vlugge beweging langs zijn hals.

„En 's winters, mijn lieve mensen. Ja, 's winters. Dan kwamen ze zelfs in het kippenhok en moordden daar maar raak. Het was gewoon een plaag. Mijn broer heeft er verscheidene gevangen, met strikken en vallen, maar elk jaar kwamen er andere terug."

„Ja, het is wel waar, buurman, ze kunnen onbehoorlijk huishouden. Maar och, als je zo'n diertje nu goed verzorgt, dan kun je het dat toch wel afleren?" antwoordt Spoelstra.

„Geen sprake van, geen sprake van. Die jachtdrift kun je er met geen stok uit slaan."

De twee mannen merken niet, dat Kees vlak achter hen staat, zo druk zijn ze aan het praten.

„Misschien is het wel beter het dier gewoon in dit hok te laten. Per slot van rekening kan het zich dan genoeg bewegen en geen streken uithalen. Doodmaken doe ik het niet. Kees is er al veel te veel aan gehecht."

Die beste vader, denkt Kees. Hij begrijpt wel, dat vader zich een beetje ongerust maakt om zijn kippen. Het zal nog wel meevallen, denkt hij bij zichzelf. Ik zal heel goed op mijn vriendje letten.

Dan doet hij een paar stappen naar voren. De beide mannen schrikken als Kees zo plotseling naast hen staat.

„Dag Kees," zegt vader.

„Hallo, die Kees," roept de buurman. „We hebben het net over je hermelijntje. Wat een prachtig diertje is dat toch, hè? Prachtig zeg ik. Zo'n mooi bruin ruggetje en dan dat witte buikje

en dat grappige zwarte puntje aan zijn staart!”

Kees geeft geen antwoord.

Als de buurman weg is, zegt Kees tegen zijn vader: „Ik vind de buurman helemaal geen aardige man.”

„Waarom niet?” vraagt vader.

„Nou, tegen u zei hij niets dan lelijke dingen over het hermelijntje en tegen mij zei hij, dat hij het een mooi diertje vond.”

Vader kijkt Kees opeens strak aan. Dan begint hij te glimlachen.

„Zo slimmerik, heb jij alles afgeluisterd? Aap van een jongen. Wacht, dat zal ik je betaald zetten!” Lachend doet vader een grote greep naar Kees, maar die bukt zich gauw en rent er vandoor.

Maar vader laat zich zo niet uit het veld slaan. Met een vaartje rent hij achter Kees aan en hij haalt hem nog in ook!

Even later liggen ze over de grond te tolleren.

Moeder ziet het vanuit de keuken en denkt: O, ol Die vader! Dat is soms net een grote kwajongen.

Als ze na een poosje hijgend in het gras liggen, zegt Kees, terwijl hij z'n hand op vaders knie legt: „Vader, ik mag het houden, hè?”

Vader knikt. „Ja jong, je mag het houden.”

Het juicht in Kees' hart.

„Vader, nu mag u niet boos zijn, hoor, maar gisteren heb ik stiekem een ei uit het kippenhok gehaald en aan het hermelijntje gegeven.”

Kees is slim. Hij denkt, nu vader in zo'n goeie bui is, kan ik het hem wel vertellen.

Vader ligt languit in het gras, met zijn handen onder zijn hoofd. Heeft hij niet verstaan wat Kees zei? Vader zegt: „Als je zo naar de wolken kijkt, lijkt het net of jezelf beweegt en de wolken stilstaan. Een raar gevoel is dat!”

Waar slaat dat nu op? denkt Kees.

Na een poosje staat vader op. „Kom,” zegt hij, „het wordt tijd om de koeien te gaan melken.”

Als ze bij het hek staan, legt vader zijn hand op Kees' schouder.

„Eh . . . Kees, dat gebeurt niet weer, hè, met die eieren.”

„Nee vader,” antwoordt Kees.

In de dagen die voorbijgaan, zie je gewoon, dat het hermelijntje beter wordt.

Op een morgen brengt Kees het zijn voer en dan ziet hij tot zijn grote vreugde, dat het het hermelijntje gelukt op zijn pootjes te gaan staan. Even maar. Dan valt het weer om. Maar het begin is er. Kees ziet, dat het diertje zijn voorpootjes ook weer begint te gebruiken bij het eten. Het probeert het tenminste, maar het verband zit hem danig in de weg.

Kees roept Peter erbij. Die zegt: „We zullen een eindje van het verband af moeten knippen. Dan kan het zijn nagels gebruiken. Wacht, ik ga meteen een schaar halen.”

Terwijl Peter weg is, doet Kees voorzichtig zijn arm door het raam. Zijn hand beeft van spanning. Zal het hermelijntje het nu goedvinden, dat Kees het aanraakt? Sinds de „verhuizing” heeft hij het niet weer aangeraakt. Het ziet de hand komen en zijn kopje zakt wat naar beneden. Het vertrouwt die hand nog niet. Dan raakt Kees heel zacht het tere warme lijfje aan.

Het diertje spert zijn bekje open en laat zijn tanden zien, maar het bijt niet toe. Dan trekt Kees rustig zijn hand weer omhoog. Zijn wangen gloeien. Van spanning en van blijdschap.

Daar komt Peter aan.

„Dat zal nog niet meevallen,” zegt hij, „om die rover eruit te krijgen.”

Kees zegt: „Zeg Peter, we kunnen het nu misschien beter niet doen.”

„Waarom niet?” vraagt Peter verbaasd.

„Ik heb het hermelijntje aangeraakt. Als we het eruit halen, wordt het misschien weer zo schuw, dat ik zijn vertrouwen helemaal kwijtraak.”

„Je bent me een mooie,” moppert de knecht. „Eerst laat me-
neer me de schaar halen, en dan zegt hij, dat het niet meer nodig is. Maar ik geloof wel, dat je gelijk hebt.”

Elke dag raakt Kees nu even zijn vriendje aan. Eddo laat het steeds gewilliger toe. Hij weet nu, dat die hand hem geen

kwaad wil doen.

Zo went hij steeds meer aan de mensen.

Eindelijk komt de dag, dat het verband eraf mag.

„Het kan nu wel,” vindt Peter, als het hermelijntje al een week met stijve voorpootjes heeft rondgehuppeld.

Voorzichtig tilt Kees het uit zijn hok. Het kent Kees nu al zo goed, dat het zich rustig laat dragen. Dan wordt het verband eraf gewonden.

„Prachtig gewoonweg,” zegt Peter. „Kijk eens hoe mooi die pootjes geworden zijn?”

Kees glimlacht gelukkig en voorzichtig streelt hij zijn kleine schat over het kopje.

Hoofdstuk 10

Nee, vrij rondlopen mocht Eddo niet! Toen het verband van zijn pootjes was, had Kees hem weer in het hooi gezet. Vader vertrouwde het toch niet.

„Kijk eens naar het bekje,” zei hij, „en die kleine loerende oogjes? Je lieve vriendje is in staat mijn hele kippenhok om hals te brengen. Laat hem eerst nog maar in het hokje.”

En hoe Kees ook zeurde en beweerde, dat het allemaal wel mee zou vallen, vader hield voet bij stuk.

Kees had op verschillende plaatsen bij de boerderij muizevallen gezet. De muizen die hij daarin ving, gaf hij aan Eddo.

Als Eddo zijn baasje zag komen, rende hij als een dolle door het dagverblijf heen en weer, sprong zelfs wild tegen het gaas op. Hij kon nu weer alles met zijn pootjes doen. Langzamerhand was hij blij geworden, wanneer hij Kees zag.

Kees vond het erg jammer, dat zijn vriendje niet vrij mocht rondlopen, want nu kon hij hem ook geen kunstjes leren.

„Als je hier wat langer bent, dan mag je eruit, hoor,” zei hij soms tegen het hermelijntje. Hij zat dan op zijn hurken voor het dagverblijf. Eddo stak dan zijn neusje door het gaas – zo ver het kon en Kees aaide hem dan over zijn snuitje. Als hij zo zat, dan verlangde hij er erg naar het diertje helemaal te strelen en ermee te stoeien. Vaak liet hij dan zijn hand door het raampje zakken en haalde het eruit. Vader had gezegd, dat hij dat niet doen mocht: zo'n vlug diertje kon immers gemakkelijk uit je handen glippen?

„Heb je wel gezien,” zei vader, „hoe begerig het naar de kippen kijkt?” Ja, Kees had dat best gezien. Hij zag wel, hoe het hermelijntje rechtop ging zitten als een kip zich heel dicht bij zijn hok waagde en daarna jankend heen en weer begon te lopen

langs het gaas.

Hoe zou je het nu kunnen leren, peinsde Kees, dat het van de kippen afblijft?

Hij wist het niet.

Het beviel Eddo wel goed in zijn nieuwe woonplaats. Zijn angst werd steeds minder. Ook voor de anderen op de boerderij was hij niet zo bang meer. Als ze bij zijn hok kwamen staan, ging hij meestal op zijn achterpootjes zitten en hield dan zijn kopje scheef, alsof hij zeggen wilde: „Heb je niets te eten voor me?” Je moest beslist lachen als je die grappige kuren van hem zag. Maar soms kon Eddo ook verdrietig in een hoekje zitten.

Vooral 's avonds als alles zo rustig werd, als het lawaai van de mensen verstomde en de geluiden van de natuur sterker werden. Dan luisterde hij er stil naar en een groot verlangen kwam over hem. Een verlangen om ook vrij te zijn, om te huppelen en te draven, om te speuren in het hoge gras en geruisloos een prooi te besluisen. En hoewel hij dan doodstil zat te kijken, was het in zijn hartje erg onrustig.

De eerste paar keer toen dat verlangen in hem op kwam, probeerde hij te ontsnappen. Vergeefs had hij het hele hok afgezocht om een uitweg te vinden.

Nu hij wist dat ontsnappen onmogelijk was, bleef hij maar stil in een hoekje zitten. Ook 's nachts was hij soms één en al onrust. Meestal was hij blij als het dag werd. Als Kees kwam om hem te voeren. Dan danste hij uitgelaten rond en het brok vlees of de muis was in een ogenblik verslonden.

Eddo ging langzamerhand veel van zijn baasje houden. Dat bleek overduidelijk toen hij op een morgen ontdekte, dat het raampje openstond.

Ook die morgen had hij vol spanning de komst van de nieuwe dag afgewacht. Toen eindelijk de zon verscheen, rekte hij zich eens lekker uit en keek naar de deur, waaruit hij wist dat het baasje zou komen.

Nu was het zondag en dan was Kees meestal niet zo heel vroeg op.

Kees was wel net zo vroeg wakker als andere morgens. Hij stapte zijn bed uit, schoof de gordijnen op zij, gooide de ramen wagenwijd open en snoof de morgengeuren op. Een poosje bleef hij uit het raam hangen, om van deze prachtige zondagmorgen te genieten. Over de velden hing een dun waas. Kees kon er bovenop kijken. Een vreemd gezicht was dat eigenlijk. Links van hem was het bos te zien. Daaruit klonk het vrolijk gekwetter van de vogels. Toch bleef Kees niet lang zo staan. De morgenlucht was tamelijk fris en huiverend kroop hij weer onder de dekens . . . het raam liet hij wijd open staan.

Eddo had zijn baasje gezien. Hij was gaan springen van blijdschap. Nu zou het baasje gauw komen. Nu zou zijn hand weer door het raampje komen om hem een lekker hapje toe te stoppen.

In zijn opwinding klom hij tegen het raampje op en . . . dat schoof een eindje open. Even bleef hij verbaasd zitten, ook maar even! Toen sprong hij handig op de rand en glipte door de nauwe opening naar buiten. O, hij twijfelde er geen moment aan waar hij heen wilde. Naar het baasje natuurlijk! Als het baasje niet bij hem kwam, wel, dan ging hij naar het baasje toe.

Eddo zag dat Kees niet meer voor het raam stond. Gehaast zocht hij een geschikt plekje om naar boven te kunnen klauteren.

Tegen de zijkant van de bijkeuken lag een stapel planken. De bijkeuken was tegen het huis aangebouwd. Het dak ervan liep schuin omhoog en raakte de goot.

In een oogwenk zat Eddo op de planken, sprong op het dak van de bijkeuken, holde naar boven en rende door de dakgoot naar het open raam.

Kees' ogen werden groot van verbazing toen hij zijn vriendje op de vensterbank zag verschijnen.

Even aarzelde Eddo, maar toen kwam hij met een grote sprong in de kamer terecht en zat in een wip op Kees' bed.

Kees kon zijn ogen niet geloven. Eerst was hij blij. Eddo kronkelde over Kees' borst. Uitgelaten rende hij over het bed heen en weer, sprong op de grond, weer op het bed, snuffelde aan Kees' vingers. Wie weet zat er een lekker hapje tussen! Kees pakte hem beet en streekte hem.

„Zeg, vertel eens, hoe kom jij uit het hok?” vroeg hij zacht. Hoe is het mogelijk, dat het hermelijntje eruit gekomen is? peinsde hij. Ik heb het raam toch goed gesloten en aan het gaas mankeerde gisteren niets.

Toen maakte zijn blijdschap plaats voor ongerustheid. Het dier zou toch geen ondeugende streken uitgehaald hebben? En hoe zou het geweten hebben, dat hij hier was? Kees begreep er niets van. Toch voelde hij zich trots, dat het diertje al zoveel van hem hield, dat het niet van de gelegenheid gebruik maakte om te ontvluchten, maar bij hem kwam.

Hij drukte het lijfje tegen zijn wang en fluisterde kleine woordjes. Eddo liet het gewillig toe. De stem van zijn baasje maakte hem blij van binnen.

Maar opeens richtte het kopje zich op. Wat hoorde hij daarbuiten? Voordat Kees begreep wat er gebeurde, zat Eddo al op de vensterbank. Kees schrok. Wat was er aan de hand? Hij zag, dat het hermelijntje even rechtop stond en toen watervlug in de dakgoot verdween.

Kees sprong uit bed en haastte zich naar het raam. Toen begreep hij het.

Daar beneden op het erf liepen een paar kippen. Peter, de knecht was in het kippenhok om de kippen te voeren.

Daarbinnen klonk een luid gekakel. Misschien hadden die twee kippen al genoeg graantjes gepikt en waren ze alvast naar buiten gegaan.

Waar was het hermelijntje nu? Kees begreep, dat het niet lang zou duren of het zou te voorschijn komen en een van de kippen bespringen.

Daar kwam vader aan. Hij had een melkstoeltje in zijn ene hand en een emmer in zijn andere. Hij wilde gaan melken.

„Vader,” schreeuwde Kees. „Vader . . . pas op . . . de kippen . . .

Daar!!” gilde hij opeens nog harder, toen hij het lenige hermelijntje snel over het erf zag rennen, recht op een kip aan.

Vader schrok. Even keek hij verbaasd naar boven, toen naar het hermelijntje.

Voordat het hermelijntje zijn prooi kon bespringen, slingerde hij het melkstoeltje door de lucht. Raak!

Het hermelijntje tolde drie keer over de kop, sprong overeind en verdween toen snel in de struiken achter de wagenschuur. Daar bleef het bevend zitten, maar toen het vaders stem hoorde, rende het weg en kwam pas tot rust toen de boerderij al ver achter hem lag.

Vader was woedend op Kees.

„Wel drommelse kwajongen,” schreeuwde hij naar boven, „hoe komt dat hermelijntje vrij?”

Peter kwam op het lawaai verschrikt uit het kippenhok stappen en stootte in zijn haast zijn hoofd tegen de deurpost.

„Nou?” riep vader driftig, toen Kees geen antwoord gaf. „Hoe zit dat?”

„Ik kom er aan, vader,” riep Kees terug. Vlug trok hij een broek en een jas aan over zijn pyjama en ging toen met kloppend hart naar beneden.

Oei, oei! Vader trok een gezicht als een onweerswolk. Moeder kwam er ook bij.

„Ik snap niet, hoe het eruit kan komen,” zei Kees. „Het kwam vanmorgen zo maar bij me.”

„Ja, ja mannetje,” bromde vader, „nu nog liegen ook.”

En hoe Kees ook beweerde, dat hij echt de waarheid sprak, ze geloofden hem geen van drieën.

Ze gingen bij het hok kijken en zagen, dat het raampje een eindje openstond.

„Je hebt natuurlijk vergeten het haakje vast te maken,” zei moeder.

„Ja, zo iets zou het zijn,” meende Kees.

„Een mooie bedoening,” bromde vader. „Zie je wel. Ik heb altijd wel gezegd dat we er last mee zouden krijgen. Waar is het dier eigenlijk gebleven?”

„Ik zag het achter de wagenschuur verdwijnen,” zei Kees.

„O, gelukkig, dan zijn we daarvan af.”

„Reken dat maar niet,” zei Peter met een ernstig gezicht. „Het is nu wel zo aan de boerderij gewend, dat we het waarschijnlijk geregeld terug zullen zien.”

„Maar lieve mensen,” kreunde vader, „dan zijn de kippen nooit meer veilig.”

„Och, dat zal nog wel meevallen,” meende moeder. „Elk dier houdt van zijn vrijheid en voor zo'n hermelijntje is er genoeg eten te vinden in de vrije natuur.”

Kees luisterde met neergeslagen ogen. Het was zijn schuld. Nu hij er wat dieper over nadacht, wist hij bijna zeker, dat hij het raampje niet op slot gedaan had. O, wat had hij daar nu een spijt van! En stel je eens voor, dat ze er nog meer last mee zouden krijgen.

Ze praatten er nog een poosje over, of het wel vertrouwd was de kippen vrij te laten rondlopen.

„Laat alles z'n gewone gang gaan,” zei moeder ten slotte. „We zien dan vanzelf wel wat er gebeurt.”

Hoofdstuk 11

Er lopen twee jongens over de weg. Het zijn Kees en Herman. Ze komen uit school en praten natuurlijk over het hermelijntje. „Toch jammer, hè,” zegt Herman. „Het was zo'n fijn beest.” „Ik kan je gewoon niet zeggen hoe ik Eddo mis, jô,” zegt Kees. „Hij begon al zo mooi aan mij te wennen. Hij streek gistermorgen met zijn kopje langs mijn wang. Het is een lief dier. Als hij nu maar niet zo dol op kippen was, dan was er niets aan de hand.”

„Is je vader nog boos?”

„Och nee, mijn vader is altijd erg driftig, als er iets gebeurt wat niet naar zijn zin is. Maar dat duurt nooit zo lang.”

De twee jongens hebben afgesproken om slootje te gaan springen. Ze halen de twee polsstokken uit de wagenschuur en krijgen van moeder nog een dikke appel mee.

Dan gaan ze op pad. Ze lopen graag door de weilanden. Elke sloot brengt weer een nieuw avontuurtje: zouden ze het halen? Soms gaan ze op hun buik bij de sloot liggen om dat wriemelende waterleven eens goed te bekijken.

„Zeg, kijk die watertor eens,” roept Herman opgewonden, „die heeft een larve te pakken of zo iets.”

„Waar dan?”

„Daar! Bij die sprietplanten.”

Ze genieten van dat wondere leven.

Als Kees overeind komt, gaat er plotseling een schok door hem heen.

Was dat verbeelding, of zag hij werkelijk even een hermelijne-kopje boven het gras uitsteken? Hij legt zijn hand op Hermans schouder en fluistert: „Ik geloof, dat Eddo daar zit.”

Herman komt ook overeind.

„Waar dan? Ik zie nie . . . Ja werkelijk! Het gras beweegt! Weet je zeker, dat het Eddo is?”

Maar Kees hoort niet eens wat zijn vriend zegt. Hij tuurt gespannen naar de plek waar het gras beweegt en begint dan rustig te praten: „Zo, Eddo. Zit je daar? Verlang je net zo erg naar het baasje als het baasje naar jou? Kom dan . . . kom dan!” „Warempel, hij is het,” fluistert Herman verbaasd.

Het kopje is weer boven het gras uit gekomen. Het staat een beetje schuin. Het ene pootje staat recht naar voren, het andere hangt slap naar beneden.

Kees maakt met zijn hand een beweging naar Herman, dat hij wat achteruit moet gaan. En Herman schuifelt voorzichtig terug.

Het kopje verdwijnt weer, maar aan het bewegende gras is te zien, dat het diertje steeds dichterbijkomt.

„Kom dan, mijn jongen. Kom eens gauw bij het baasje!”

Het hermelijntje is nu vlak bij Kees, maar toch aarzelt het nog een beetje. Kees steekt zijn handen naar hem uit. En dan . . . dan kan Kees het zo pakken. Wat is dat een blij weerzien! Kees streelt het diertje en het diertje maakt tevreden geluidjes. Wat is Kees blij met z'n trouwe vriendje. Dat hij daar in twee maanden al zo aan gehecht is!

En zo loopt Kees voor de tweede keer met het hermelijntje in zijn handen naar huis.

Als ze bij huis komen, komt vader net met een hoogbeladen hooiwagen het erf oprijden. Handig rijdt hij de trekker tot even voorbij de grote schuur, zodat het hooi gemakkelijk naar binnen gebracht kan worden. Peter zit boven op de berg hooi. Als hij de jongens ziet, begint hij gekke gezichten te trekken en roept: „Jullie mochten ons wel eens helpen, luiwammesen! Wij maar werken en jullie maar spelen! Wat is het leven ongelijk verdeeld.”

Kees luistert niet eens.

„Kijk eens!” roept hij. „Ik heb Eddo terug.”

„Wat zullen we nu beleven?” roept vader verbaasd.

Hij springt van de trekker. Hij kan het gewoon niet begrijpen.

En Peter laat zich pardoos van de hoge berg glijden om er zo vlug mogelijk bij te zijn.

„Die vlieger gaat niet op,” zegt vader. „Of wegbrengen, of doodmaken.”

Kees geeft geen antwoord. Hij streelt liefkozend het kopje. Het hermelijntje is wat onrustig geworden toen het vaders basstem hoorde, maar de strelende hand van Kees maakt het weer kalm. Doodmaken? Dat nooit, denkt Kees.

Peter staat er peinzend bij te kijken. Hij strijkt met zijn hand over zijn stoppelbaardje. Hij tuit zijn lippen wat naar voren: dat doet hij altijd als hij diep nadenkt.

„Zeg, luister eens,” zegt hij dan. „Ik heb een plannetje. Wegbrengen heeft geen zin, want het hermelijntje komt vast terug. Weer in het hokje stoppen is ook niets waard. Zo'n levenslustig diertje hoort niet in een hokje thuis. Weet je wat we moeten doen? We moeten het gewoon vrij rond laten lopen.”

Vader kijkt de knecht aan, alsof hij het in Keulen hoort donderen. Hij kijkt zo beteuterd, dat Peter erom lachen moet. Maar Kees en Herman zijn niet minder verbaasd.

„Heb je last van de warmte?” broemt vader. „Wat is dat nu voor onzin! Ik hoef je niet te vertellen wat de gevolgen zouden zijn.”

„Ja, ja, dat weet ik wel. De kippen moeten een paar dagen in het hok blijven. Dan is het hermelijntje wel aan de boerderij gewend. En dan laten we een oude kip vrij. Als het hermelijntje erop af gaat, jagen we het erbij weg. We kunnen zo'n dier best leren, dat het van de kippen af moet blijven.”

Eerst voelt vader er niet veel voor, maar als Peter volhoudt, dat het best lukken zal, en Kees belooft, dat hij de eerste dagen heel goed op het diertje zal letten, stemt vader toe.

„Maar vandaag moet hij nog in het hokje, hoor,” zegt hij. „Morgen zullen we dan wel verder zien.”

Vader wil Kees best een plezier doen, maar in zijn hart is hij erg bang, dat het verkeerd zal gaan.

Voorzichtig laat Kees zijn arm door het raampje zakken en zet zijn vriendje in het hooi.

De twee jongens zitten nog lang bij het hokje te kijken.

„Heerlijk, hè Herman?” zegt Kees.

„Nou!” zegt Herman, en hij meent het uit de grond van zijn hart.

Eddo rolt zich lekker op in het hooi en sluit tevreden zijn oogjes.

Hoofdstuk 12

De volgende morgen staat Kees gelijk met zijn ouders op. Meestal blijft hij wat langer in zijn bed, maar zijn verlangen om Eddo vrij te laten, is groter dan zijn slaap.

Hij kleedt zich vlug aan en eet zo haastig zijn brood op, dat moeder hem tot kalmte moet manen.

Met kloppend hart doet hij het raampje van het hokje open en loopt dan een eindje bij het hok vandaan. Kijk, daar komt Herman ook al aan. Hij is er ook extra vroeg voor uit bed gestapt. Hij is erg nieuwsgierig wat het hermelijntje zal doen.

„Ik heb het raampje al opengezet.” Kees fluistert van spanning, terwijl hij toch evengoed gewoon kan praten. Vader en Peter staan bij het kippenhok. Moeder staat, met kleine Anja op de arm, bij de keukendeur.

En allemaal kijken ze naar het hokje. Het duurt lang vinden ze. Het hermelijntje heeft een poosje naar het geopende raam gekoken. Dan dringt het tot hem door, dat dat geopende raam de vrijheid betekent. Met een sprong zit het op de rand en . . . roetsj . . . daar staat het al op het erf. Wat is het blij! Het is hem deze nacht toch niet meegevallen in het hokje. Soms heeft het stilletjes gejangt om de vrijheid en . . . om Kees. En nu . . . nu heeft het zijn zin.

Eddo gaat heel eigenwijs op zijn achterpootjes staan en gluurt naar alle kanten. En dan begint hij als een dolle over het erf heen en weer te rennen. Ze moeten allemaal lachen om dat malle beest. Ineens verdwijnt hij om de wagenschuur.

„Hij gaat weg,” roept moeder.

„Ja, misschien voor een poosje, maar ik wil wedden, dat hij zo terugkomt.”

Peter heeft het nog maar net gezegd of daar komt Eddo alweer

aanrennen. En . . . in zijn bek heeft hij een muis.

„Wel alle salamanders,” roept vader uit. „Dat is gewoonweg enorm.” Ook de anderen weten niet wat ze zien.

Maar dan doet Eddo iets waar ze zich nog meer over verwonderen. Hij huppelt naar Kees toe en legt de muis vlak voor zijn voeten neer. En dan kijkt hij omhoog, alsof hij vragen wil: „Nou baasje, wat zeg je ervan?”

Kees bukt zich om de muis te pakken, maar Eddo is hem net te vlug af. Hij grist de muis onder zijn handen vandaan en rent de struiken in om daar zijn prooi op te eten.

„Je zult eens zien, boer,” zegt Peter, „wat voor een goede muiszevanger je aan hem krijgt.”

„Eerst maar eens afwachten wat het dier met die kip doet,” antwoordt vader. „Als het die net zo vlot te pakken heeft als die muis . . .”

„Niet zo somber baas,” valt de knecht hem in de rede. „U zult zien dat het best zal meevallen.”

Die dag zwerft het hermelijntje rond in de buurt van de boerderij. Soms komt het even kijken, snuffelt eens aan zijn hokje, loopt zelfs een paar keer langs het kippenhok en draaft dan uitgelaten het erf rond om weer even vlug te verdwijnen.

„'t Is toch wel een leuk dier,” zegt moeder. „Zo aanhankelijk, hè?”

Peter geniet ook van Eddo's rare sprongen, maar vader trekt soms een paar diepe rimpels in zijn voorhoofd.

En na schooltijd begint het feest pas goed. Kees rent hard weg en zijn vriendje komt watervlug achter hem aan. En waar hij zich ook verstoppt: het hermelijntje vindt Kees altijd.

Eddo leert Herman ook al aardig kennen.

Als de twee jongens zich ten slotte doodmoe in het gras laten vallen, springt Eddo boven op Kees en weet van gekkigheid niet wat hij doen moet.

Kees grijpt hem vast. „Nu moet je me een ding beloven, kerel-

tje,” zegt hij. „Als wij morgenmiddag die kip los laten, dan blijf jij er met je tanden af. Begrepen?”

Herman lacht: „Het is net of Eddo je verstaat,” zegt hij. „Zijn oortjes gaan steeds op en neer.”

Hij mag het hermelijntje ook even vasthouden en het diertje vindt het best.

Een dag later.

Kees komt de keuken uit en steekt het erf over. Vader en Peter lopen vlak achter hem aan. Vader heeft een buks in zijn hand. Hij wil het hermelijntje niet doodschieten, hoor. Hij wil het diertje alleen maar laten schrikken, als het de kip zou willen bespringen. Peter verzekerde, dat schreeuwen ook wel hielp, maar vader dacht, dat schieten beter was.

Als Eddo Kees ziet, komt hij direct aanrennen, maar hij durft toch niet zo dichtbij te komen als anders: voor vader en Peter is hij nog altijd een beetje bang.

„Mag ik het doen, vader?” vraagt Kees, „ik weet welke kip het is.”

Vader knikt.

„Koesj,” zegt Peter tegen Eddo. Hij maakt daarbij een onverwachte beweging, zodat Eddo er verschrikt vandoor gaat. Bij het hek van het weiland blijft hij staan.

„Het hermelijntje moet niet te dicht bij Kees komen, het zou zo in het kippenhok kunnen glippen,” zegt hij.

Kees stapt langzaam het hok binnen. De kippen beginnen luid te kakelen. Het is net of ze protesteren tegen hun gevangenschap.

Die is het, denkt Kees. In een hoekje zit een oude kip, die al een maand geen eieren meer legt. Kees loopt voorzichtig tussen de kippen door. Als hij bij de oude kip gekomen is, bukt hij zich snel en heeft haar te pakken. De kip protesteert luid, maar Kees trekt zich niets aan van haar gekerm.

Even later staat hij al op het erf en zet de kip neer. Ze loopt eerst nog wat onrustig heen en weer, maar dan laat ze vrolijk kakelend aan de andere horen, dat zij vrij is.

Kees ziet, dat vader klaarstaat om te schieten. Peter heeft een dikke knuppel in zijn hand. Moeder kijkt door het keukenraam toe hoe het afloopt.

Kees zit zo in spanning! Hij duwt de nagels in de palm van zijn hand van zenuwachtigheid. Wat zal het hermelijntje doen? Zal het net als zondag met een vaart op de kip afstormen om te proberen haar te doden?

Eddo staat nog steeds bij het hek. Een paar keer is hij op zijn achterpootjes gaan staan: waar zou het baasje blijven?

Hij kan Kees vanaf die plaats niet zien. Wel ziet hij opeens iets wits over het erf lopen. Zijn hartje begint sneller te kloppen. Door zijn bloed jaagt de jachtlust. Zijn nagels klauwen zich even in de harde grond en dan stormt hij naar voren, recht op de kip aan. De twee mannen en Kees kunnen hem niet zien, maar moeder wel!

„Let op, daar komt het,” roept ze.

De kip heeft het roofdier ook gezien. Ze begint angstig fladderend over het erf te rennen, maar Eddo haalt haar in met grote sprongen . . . Nog tien meter . . . vijf meter . . . een meter.

Eddo is alles om zich heen vergeten. Hij ziet alleen de kip.

Vlak voordat hij de sprong neemt, klinkt het schot.

Hij schrikt. Even is hij helemaal de kluts kwijt. Dan verdwijnt hij razendsnel in de struiken.

Kees is doodsbleek geworden. Hoewel hij wist, dat het schot moest komen, is hij bijna net zo erg geschrokken als het hermelijntje.

„Prachtig, baas,” zegt Peter. „Toch maar goed, dat u om die buks dacht. Hij hoorde ons geschreeuw gewoonweg niet. Een prachtig gezicht, hè? Zo'n rovertje dat zijn prooi bestormt.”

„Ja, ja,” mompelt vader. „Een hermelijntje dat de kippen vermoordt! Een prachtig gezicht is dat.”

Kees is het hermelijntje achternagegaan. Hij loopt vlak langs de struiken en roept: „Kom dan, Eddo, kom dan. Je hoeft niet bang te zijn.”

Daar ergens tussen het struikgewas moet het diertje zitten. Kees

tuurt tussen de bladeren door, maar hij ziet het nergens. Ik moet een poosje geduld hebben, denkt hij. Ik ga op deze oude kruiwagen zitten. Dan komt Eddo vanzelf wel.

Zo nu en dan zegt Kees iets. Er gebeurt echter niets. Er gaat wel een half uur voorbij.

Vader heeft de kip weer in het hok gebracht.

En dan ziet Kees tot zijn grote vreugde zijn vriendje te voorschijn komen. Hij begint weer te praten.

„Kom maar. Dat boze geluid is weg, hoor. Je bent toch niet bang meer voor me?”

Eddo komt steeds dichterbij. Hij kijkt telkens angstig om zich heen. Als hij een verdacht geluid meent te horen, maakt hij weer gauw dat hij weg komt.

Daar ziet Kees het kopje langs een groot blad gluren. De twee kraaloogjes kijken hem aan. Kees lacht zachtjes in zichzelf. Voorzichtig komt Eddo dichterbij, totdat Kees hem gemakkelijk kan pakken.

Triomfantelijk loopt hij even later op het erf met het hermelijntje in zijn handen.

„Peter, kijk eens. Ik heb hem.”

Peter knikt. Hij heeft nu geen tijd meer om naar het hermelijntje te kijken.

Daar komt Herman aan. Hij hijgt van het harde lopen.

„Is het al gebeurd?” vraagt hij.

„Ja hoor,” antwoordt Kees, en vertelt het hele verhaal.

Herman is erg teleurgesteld, dat hij er niet bij was. „Ik kon niet eerder,” zegt hij. „Ik moest nog boodschappen doen voor mijn moeder. Wat een duveltje, hè?”

„Wie? Je moeder?”

„Nee, dat hermelijntje natuurlijk.”

Ze praten over het spannende ogenblik toen het hermelijntje er aan kwam stormen. Herman zegt – en hij legt de wijsvinger van zijn rechterhand langs zijn neus –: „Ik heb een plan om je vriendje dat kippen jagen af te leren.” Met drukke gebaren legt hij het uit.

Kees knikt en lacht. „Zou dat lukken?” zegt hij.

„Vast wel,” zegt Herman.

Herman gaat het kippenhok binnen en komt weer met een kip naar buiten. Het is de oude kip niet, maar dat is niet erg.

Kees houdt het hermelijntje stevig vast. Herman loopt naar Kees toe. Als het hermelijntje de kip ziet, wordt het erg onrustig, maar Kees laat Eddo vast niet ontsnappen.

Langzaam komen de twee jongens naar elkaar toe. De kip heeft het hermelijntje al gezien en begint angstig te tokken.

Kees houdt het hermelijnekopje vlak bij de kip. Het hermelijntje doet zijn bekje open en wil toe bijten, maar dan krijgt het een flinke mep op zijn kop. Jankend wil Eddo ontsnappen, maar dat lukt hem niet. Weer houdt Kees het rovertje naar voren en hetzelfde spelletje herhaalt zich. Dat doen ze zo vaak tot het hermelijntje zijn kop afkeert als het bij de kip komt. Kees heeft medelijden met zijn vriendje, maar het lijkt hem echt de enige manier om het hermelijntje het kippenroven af te leren.

„Ik geloof, dat Eddo nu wel weet dat hij eraf moet blijven,” zegt Herman. Hij zet de kip op de grond. „Als ik nu straks de buks in mijn hand heb, laat jij het hermelijntje ook lopen.”

De kip is helemaal over haar toeren. Ze rent kakelend en fladderend het erf op en neer. Het duurt een hele poos, voordat ze rustig is.

Dan pas zet Kees het hermelijntje neer.

Nee maar! Wat doet dat rare beest nu? Het rent naar zijn eigen hokje en klimt naar binnen.

Kees en Herman kijken elkaar beteuterd aan.

„Ach,” zegt Kees, „Eddo is natuurlijk ook helemaal in de war. We zullen maar even wachten. Hij zal zo wel weer naar buiten komen.”

Ze kruipen op de kipkar, die voor de wagenschuur staat, en houden het hermelijnehokje goed in het oog.

De kip loopt nu rustig over het erf.

Op een gegeven moment zien ze Eddo's kopje uit het raampje gluren.

Herman stoot Kees aan en fluistert: „Nu opgepast! Ik wil wed-

den dat Eddo de kip met rust laat." Toch houdt hij voor alle zekerheid de buks klaar.

Maar de jongens hebben pech. Ze zien het diertje plotseling weer in het hok verdwijnen. Een bakkerskar komt het erf oprijden. De bakker zwaait vrolijk naar de jongens en roept: „Hallo boeven, wat zitten jullie daar te konkelfoezen?”

De jongens lachen als een boer die kiespijn heeft.

„Wat jammer toch, hè?” zegt Kees.

„Ja, maar het hermelijntje zal toch ook aan zulke dingen moeten wennen.”

Als de rust op het erf is weergekeerd, wachten de jongens maar weer af.

En ja hoor, daar heb je het hermelijntje weer. Heel voorzichtig – veel te langzaam voor zijn doen – laat het zich naar beneden zakken en loopt het erf een eindje op. Het gaat op zijn achterpootjes zitten en gluurt naar de kip. De jongens houden hun adem in van spanning. De kip heeft het hermelijntje nu ook in de gaten en maakt, dat ze weg komt.

En wat doet het hermelijntje? Het blijft rustig op zijn plaats zitten. Pas als de kip uit het gezicht verdwenen is, laat het zich langzaam zakken. Het loopt naar de struiken. Het heeft zeker zin in een muis.

Kees en Herman springen van de wagen en maken een wilde Indianendans over het erf. Hoera! Ze hebben het voor elkaar gekregen. Opgewonden vertellen ze het aan moeder.

„Goed zo, jongens,” zegt ze. „We zullen het morgen nog eens proberen. Maar dan met meer kippen.”

Die avond ligt Kees nog lang te woelen in zijn bed. En als hij eindelijk in slaap valt, droomt hij over kippen en hermelijntjes. Die Kees!

Sindsdien zijn Kees en het hermelijntje onafscheidelijk. Als je Kees ziet lopen, kun je er bijna zeker van zijn, dat het hermelijntje ook in de buurt moet zijn.

Het volgt Kees overal, waar hij heengaat. Kees heeft soms de grootste moeite zijn vriendje thuis te houden. Je kunt een her-

melijntje toch niet mee naar school nemen? Het diertje zou de hele klas op stelten zetten. Ook neemt hij zijn vriendje liever niet mee naar het dorp. Toen het pas zomervakantie was, heeft hij dat een paar keer gedaan. Maar dat is hem slecht bevallen. Het hermelijntje is alleen maar vriendelijk tegen de mensen die het kent. Het denkt blijkbaar, dat vreemden vijanden zijn. Als Kees met de andere jongens van het dorp speelde en het hermelijntje erbij was, moest Kees o zo oppassen.

Op een keer had het dikke Tinus lelijk in zijn vinger gebeten toen die Kees wilde tikken. Sjonge, jongel! Dat was gewoon een ruzie geworden! Daarom laat Kees het hermelijntje liever thuis, als hij het dorp in gaat.

Gelukkig blijft het dier nu van de kippen af. Ze gaan elkaar angstvallig uit de weg. Het hermelijntje durft gewoon niet bij de kippen te komen, want hij heeft de schrik flink te pakken. Kees heeft zijn vriendje veel kunstjes geleerd. Voor een stukje vlees maakt het een koddig dansje op zijn achterpoten. En het is een prachtig gezicht het door een hoepel te zien springen. Kees houdt die hoepel wel een halve meter boven de grond, maar het soepele lijfje suist er sierlijk doorheen.

Weet je wat ook zo grappig is? Als het een muis vangt, komt het heel vaak met zijn prooi naar Kees toe om hem die te laten zien. Op een warme avond in augustus is het zelfs door het open raam naar binnen gesprongen met een muis in zijn bek. In een wip zat het op de tafel. De familie was net aan het eten. Je begrijpt, dat ze dat niet zo leuk vonden. Kees pakte het diertje daarom vlug beet en zette het één, twee, drie weer buiten neer.

Het liefst gaat Kees met het hermelijntje de natuur in. Ze gaan dan dwars door de weilanden of langs de kleine paadjes van het bos. Soms is het hermelijntje zo maar verdwenen om even later met een prooi te verschijnen. Meestal een muis, maar ook wel eens een vogeltje.

„Dat moet je toch niet doen,” zegt Kees bestraffend. „Vogels zijn toch nuttige dieren. Dat je muizen vangt is best, maar

vogels moet je met rust laten.”

Als Kees zo tegen het diertje praat, komt het naar hem toe en strijkt met zijn kopje langs zijn benen. Het kan aan Kees' stem horen, dat het iets verkeerd doet. Maar het mopperen helpt niet veel. Even later komt het weer vrolijk met een vogel aanzetten. Het is en blijft een echt roofdier.

Het hermelijntje is nu zo tam geworden, dat Kees het rustig beet kan pakken en in zijn nek leggen.

„Kijk,” zegt hij, „ik heb een hermelijnebontje.”

Elke avond laat het hermelijntje zich gewillig in het hokje opsluiten.

Het is een vrolijk tweetal. Daar is iedereen het over eens.

Hoofdstuk 13

Het is in de laatste week van de vakantie gebeurd.

Kees is op de deel druk aan het werk. Hij heeft van moeder een kapotte nylonkous gekregen. Daar maakt hij een netje van. Het is nogal een moeilijk karweitje. Het puntje van zijn tong steekt erbij uit zijn mond.

Hè, hè, eindelijk is het klaar. Tevreden bekijkt hij zijn maaksel. Hij pakt een oude weckfles van de plank en dan gaat hij het erf op.

Kees fluit een keer, hoog en schel. Daar komt het hermelijntje al aanstormen.

„Hallo, Eddo! Ga je mee?” roept hij.

Hij klimt over het hek en gaat het weiland in. Zijn vriendje rent al voor hem uit.

Midden in het weiland is een diepe kuil. Het is een prachtig stukje natuurschoon. Het is net een heel klein meertje. Er groeien de mooiste waterplanten en er leven ook kikkers en salamanders in.

Als Kees bij de kuil is, gaat hij op zijn hurken zitten. Het hermelijntje springt meteen op zijn rug, maar Kees duwt het eraf. „Nee Eddo, nu niet. Ik wil salamanders vangen.”

Ingespannen tuurt hij in het water. De zwarte schoenmakertjes maken kleine rimpeltjes in het water. Daar ziet hij een salamander zwemmen. De grappig naar buiten staande pootjes bewegen telkens een paar keer vlug op en neer. Met het staartje roeit hij zichzelf langzaam vooruit. Vreemde dieren eigenlijk, denkt Kees. Voorzichtig laat hij zijn netje in het water zakken en schuift het onder de salamander. Dan trekt hij het omhoog. En ja, hoor! De salamander is gevangen. Vlug vult hij het weckglas met water en laat de salamander erin vallen.

Eddo, die een poosje vrolijk heeft rondgerend, komt er nu nieuwsgierig bij staan. Wat is dat voor een vreemd beest? Hij besnuffelt het glas op de plaats waar de salamander erlangs zwemt en vergeefse pogingen doet om weg te komen. Eddo wil in dat vreemde dier bijten, maar zijn tandjes glijden af op het glas. Dan gaat hij er vlakbij in het gras liggen en kijkt naar dat dier, dat zulke vreemde bewegingen maakt.

Kees heeft een nieuwe salamander ontdekt. Maar het is nogal ver van de kant. Ik kan er wel bij, denkt hij. Steeds verder gaat hij naar voren hangen. Hij houdt een graspol stevig vast. Zo kan hij nog wat verder komen.

Maar ineens! Wat is dat? De graspol schiet los en Kees tuimelt voorover in het water. Een wilde schrik gaat door hem heen. Hij kan niet zwemmen. Hij voelt hoe het water zich boven hem

sluit en begint woest met armen en benen te spartelen. Hij wil om hulp roepen, maar als hij zijn mond opendoet, gulpt het water naar binnen en hij moet drinken . . . drinken.

Eddo is overeind gesprongen. Hij begint onrustig langs de kant heen en weer te rennen. Zijn hartje slaat wild van angst. O, hij weet het, hij voelt het: het baasje is in levensgevaar.

Wat kan zo'n klein diertje, als hij is, doen? Hij wil het baasje naspringen, maar een wilde beweging in het water houdt hem tegen. Daar komt Kees' hoofd boven water. Een luide kreet: „Moeder . . . help!” Dan verdwijnt het hoofd weer.

Opeens begint Eddo te rennen. Hij vliegt gewoon over de wei. In een ommezien staat hij op het erf. De kippen stuiven verschrikt kakelend uiteen. Peter komt op het lawaai aanlopen.

„Wel, ondeugende rakker,” roept hij. „Moet jij de kippen aan

het schrikken maken?"

Als Eddo Peter ziet, loopt hij jankend in de richting van het hek en weer terug.

„Wat zou er toch met het dier aan de hand zijn?" zegt Peter verbaasd tegen zichzelf. Kijk het nu toch eens heen en weer rennen. „Wil je me wat laten zien?" zegt hij. Hij loopt naar het hek toe, maar als hij daar, is het hermelijntje al in het weiland. Peter ziet dat het naar de kuil rent.

Ineens begint ook Peter te rennen . . . te rennen, zoals hij nog nooit gedaan heeft. Dat hij daar nu niet eerder aan gedacht heeft.

Met één oogopslag ziet hij de weckfles en het drijvende netje. Dan springt hij pardoes in het water en graait wild om zich heen. Niets . . . niets! Niets dan waterplanten. Hij zwemt een eindje verder en graait weer. Nu stoot hij met zijn hand ergens tegenaan. Is dat Kees? Hij grijpt het beet en trekt het naar boven.

Het gezicht van Kees is asgrauw en zijn ogen zijn gesloten. Voorzichtig zwemt Peter naar de kant en legt Kees op de grond. Eddo springt boven op hem en likt aan zijn gezicht. Daarna springt hij van Kees af en gaat op zijn achterpootjes staan.

Peter heeft zijn jas uitgetrokken en knielt neer bij het hoofd van Kees. Hij legt hem op de buik en geeft hem drie klopjes op zijn rug. Het water gulpt uit Kees' mond. Peter gaat kunstmatige ademhaling toepassen. De handen van Kees liggen onder zijn voorhoofd en telkens trekt Peter zijn ellebogen omhoog en duwt daarna zachtjes tussen de schouderbladen. Het duurt een hele poos. Hoewel Peter kletsnat is, parelt het zweet in kleine druppeltjes op zijn voorhoofd. Maar hij geeft de moed niet op.

Eindelijk hoort hij, dat Kees zucht. Nog even gaat hij door en dan luistert hij aan Kees' mond. Ademt hij alweer? Ja, gelukkig. Voorzichtig legt Peter hem op de rug en tilt hem dan op. Wat schrikt moeder als ze Kees ziet. Kees heeft zijn ogen weer open, maar hij zegt nog niets.

„Jongen toch! Wat is er gebeurd?"

„Och,” zegt Peter, „laat hem maar even gaan. Hij is bewusteloos geweest.”

Moeder streelt Kees over het voorhoofd. Ze heeft de tranen in haar ogen. Van schrik . . . en van blijdschap. Vlug gaat ze Kees uitkleden. Met een ruwe handdoek rost ze over zijn koude lichaam en dan trekt ze hem een pyjama aan.

Peter is naar de telefoon gegaan om de dokter te bellen. Als hij terugkomt, zegt hij tegen moeder: „U mag wel blij zijn met het hermelijntje, want als dat er niet geweest was, was Kees verdronken.”

Als moeder het verhaal hoort, slaat ze haar handen in elkaar van verbazing.

Peter kijkt toevallig naar buiten en ziet dat het hermelijntje voor de deur zit.

„Kijk me dat trouwe dier nu toch eens!” zegt hij. „Zit het daar vlak voor de deur!”

Voor deze keer mag Eddo naar binnen. Wat is hij blij als hij zijn vriendje ziet. Uitgelaten springt hij boven op hem. Maar Kees heeft niet veel aandacht voor zijn vriendje. Hij klapper-tandt.

„Zeg Peter, ga je nu ook gauw verkleden, anders vat je nog kou,” zegt moeder.

„Moeder,” fluistert Kees.

„Ja jongen.”

Maar Kees zegt niets meer. Hij pakt alleen moeders hand en knijpt er heel hard in.

Wat zijn ze gelukkig dat het zo goed afgelopen is.

Als de dokter komt, ligt Kees al lekker onder de dekens met twee kruiken. Hij is nog wat draaiërig in zijn hoofd. Ook bibbert hij nog van de kou. Hij kan het beste maar zijn ogen dicht hebben.

„Je moet maar een paar dagen in bed blijven. Als je morgen geen koorts hebt, mag je wel een poosje op,” zegt de dokter. Hij luistert met verbazing naar het verhaal van het verstandige hermelijntje.

De dokter gaat weg en moeder stopt Kees nog eens lekker in.

En wie ligt daar bij Kees in bed? Dicht tegen hem aan? Eddo.
Soms maakt hij kleine geluidjes van blijdschap. Kees streelt het
diertje over zijn kop.

O, zijn vriendje, zijn trouwe vriendje, dat hem het leven heeft
gered! Nu houdt hij nog veel meer van zijn kleine rakker.

Bij de kuil ligt een omgevallen weckglas.

Het salamandertje is er net uit gekropen en haast zich naar het
veilige water.

Hoofdstuk 14

Het is een halfjaar later.

De herfst is voorbijgegaan met zijn stormen en regenvlagen. De winter is gekomen.

Eddo's hokje staat nu niet meer buiten. Toen het kouder werd, hebben Kees en Herman het op de deel gezet, op dezelfde plek waar vroeger de mand van Juno stond.

Kees is de vervelende geschiedenis van de afgelopen zomer al bijna vergeten. Soms, als hij toevallig langs de kuil komt, denkt hij er nog wel aan, en dan voelt hij zijn hart warm kloppen voor zijn kleine vriendje.

Na die gebeurtenis zijn ze nog dikkere vrienden geworden. Je kunt Kees dikwijls zien lopen met het hermelijntje op zijn schouders. Een grappig gezicht is dat!

En weet je met wie Eddo ook zo goed kan opschieten? Met vader.

Toen vader gehoord had hoe het trouwe hermelijntje zich gedragen had, heeft hij tegen hem gezegd: „Jij, kleine rover, jij mag hier altijd blijven.” Vader stond naast Kees' bed en Kees glimlachte ondanks zijn koude rillingen. En het hermelijntje bewoog zijn oortjes op en neer en keek de boer met zijn kraal-oogjes aan, alsof het zeggen wilde: „O, wat vind ik dat fijn!” Vader wilde zelfs het diertje strelen, maar dat liet het toch niet toe.

Vanaf die tijd wordt Eddo als een kind verwend. Hij krijgt de heerlijkste hapjes en hij voelt zich op de boerderij nu volkomen op z'n gemak.

Wat gaat hij graag met Kees mee! Elke dag is een feest voor hem.

Als Kees naar school gaat, wacht hij hem altijd op voor de boer-

derij. En als hij hem in de verte ziet aankomen, kronkelt zijn lijfje zich als dat van een jonge hond en rent hij blij zijn baasje tegemoet. Hij loopt gewoon tegen Kees op en gaat op zijn schouder zitten.

Op een mooie herfstdag is hij Kees zelfs een keer achterna-gegaan naar school.

Kees had die morgen al de grootste moeite zijn vriendje thuis te houden. Telkens als hij van het erf afging, kwam Eddo achter hem aan. Ten slotte gaf hij het dier aan zijn moeder en maakte toen vlug dat hij weg kwam. Toen moeder dacht, dat Kees wel op school zou zijn, liet zij het hermelijntje vrij.

Onmiddellijk liep Eddo naar de straat, ging op zijn achterpootjes staan en keek of hij het baasje zag. Die was nergens meer te zien.

Toen begon hij langs de grond te snuffelen. Hij kon precies ruiken waar Kees gelopen had. En voordat hij het zelf in de gaten had, was hij al een heel eind weg.

Het schoolplein lag verlaten: de school was al begonnen. Maar Eddo wist, dat Kees hier ergens moest zijn. Hij keek naar de schoolramen en tot zijn grote vreugde zag hij, dat één van die ramen werd opengedaan door . . . Kees.

Hij stormde op het raam af en zat in een ommezien op de schouder van Kees.

Kees schrok natuurlijk. Maar tegelijkertijd ging er een golf van trots door hem heen.

Een, twee, drie seconden was het muisstil in de klas: ieder kind staarde vol verbazing naar het hermelijntje. Toen brak er een oorverdovend geschreeuw los.

„Nee maar, kijk dat eens!”

„Is dat je vriendje, Kees?”

„Wat is dat voor een dier?”

„O ba, wat een engerd!”

Ze schreeuwden allemaal door elkaar.

Eddo schrok en was met één sprong weer op het schoolplein. Toen liepen de kinderen zo maar de bank uit en renden naar het raam. Meneer Brouwer zei tegen Kees: „Ga je vriendje maar

vlug pakken en breng het naar huis. Hoe komt het eigenlijk hier?"

Kees haalde zijn schouders op. „Dat begrijp ik ook niet,” zei hij.

Op het schoolplein gaf Kees een voorstelling. Eddo ging op zijn schouder zitten en zo wandelde Kees langzaam het schoolplein af.

Ook in de andere klassen zagen ze Kees lopen. Zo stond die morgen bijna de hele school een poosje op stelten.

„Kleine deugniet,” mopperde Kees. „Je weet toch wel, dat je me niet achterna mag komen?"

In oktober begint Eddo langzamerhand van kleur te veranderen. De bruine haren vallen uit en er komen witte voor in de plaats. Alleen het puntje van zijn staart blijft zwart.

„Waarom gebeurt dat eigenlijk?" vraagt Kees aan Peter.

Dat is een moeilijke vraag.

„Die dieren zijn zo geschapen. Als er 's winters sneeuw ligt, is het natuurlijk een prachtige schutkleur."

Als Kees het aan meneer Brouwer vraagt, weet die er nog meer van te vertellen.

„Weet je hoe zo'n kleurverwisseling met een deftig woord heet?" vraagt hij. „Dimorfie."

„Maar het is toch onzin, dat zo'n diertje wit wordt?" zegt Kees. „Er ligt in de winter vaker geen sneeuw dan wel!"

„Ja, dat is wel zo, maar je moet dit bedenken, dat hermelijnen niet alleen in Nederland wonen. Door hun dichte pelsje kunnen ze ook goed in koudere streken leven, waar 's winters wel veel sneeuw ligt. En dan komt dat witte pakje natuurlijk goed van pas."

Kees knikt.

Hij vindt het een leuk gezicht het dier te zien veranderen. Ook voelt hij wel, dat het winterpelsje veel dichter en dus warmer is dan het zomerpelsje.

Het lijkt, of hij nu opeens een ander vriendje heeft gekregen. Zo gaat er een halfjaar voorbij; een tijd vol vreugde en zonne-

schijn, waar Kees later met plezier aan zal terugdenken.

Maar dan komt die vreemde nacht, die aan hun vriendschap plotseling een einde maakt.

Die avond heeft Kees zijn vriendje weer in het hokje gezet. Bij het zwakke licht van de stallantaarn heeft hij nog een poosje met Eddo gepraat. Daarna heeft hij het licht uitgedaan en is gaan slapen. Het raampje heeft hij niet op slot gedaan. Dat doet hij nooit meer tegenwoordig.

Eddo kan niet slapen. De laatste dagen komt er een grote onrust in zijn hartje. Vooral als het 's avonds zo stil wordt, als de stilte alleen maar wordt onderbroken door het snuiven en stampen van de koeien, dan begint het bloed door zijn lijfje te jagen.

Eddo krijgt een vreemd gevoel van binnen, een drang die steeds sterker wordt, een verlangen om weg te gaan, de vrije natuur in, om een vrouwtje te zoeken en samen een nestje te maken.

Maar nee, dat kan hij toch niet doen? Moet hij het baasje dan in de steek laten en al die anderen, die zo goed voor hem zorgen?

Dat verlangen, o, dat akelige verlangen naar de vrijheid. Het doet Eddo zachtjes huilen van verdriet. Van verdriet om zijn baasje, dat hij zal moeten verlaten.

Die avond is het verlangen sterker dan ooit. Gejaagd rent hij door zijn hokje heen en weer.

En dan kàn hij het niet meer uithouden. Hij stoot het raampje open en springt naar buiten. Hij haast zich naar het schuifje in het hoekje van de deel. Dat staat altijd open om de poes binnen te laten. Even later staat hij al op het erf.

De lucht is bezaaid met sterren, die helder aan de hemel staan te pinkelen. Het vriest.

Met grote sprongen gaat hij het weiland in. Wat vreemd eigenlijk. In zijn hartje komt een grote blijdschap. De mensenwereld lijkt hem opeens zo boos toe.

Hij is vrij, vrij, vrij!

Die nacht dwaalt Eddo rond.

Als het licht wordt, vindt hij een oud konijnhol aan de rand van het bos en daar gaat hij heerlijk slapen.

Kees komt de volgende morgen al vroeg de deel op en begroet zijn vriendje met een vrolijk: „Goedemorgen, jongen! Lekker geslapen?”

Anders hoort hij altijd een vrolijk gejack, maar nu blijft het stil. Verbaasd en verschrikt kijkt hij in het hokje . . . Zijn vriendje is verdwenen. Hoe kan dat?

Is hij zijn vriendje nu kwijt? Hij rent het erf op, de keuken binnen.

„Moeder, moeder, mijn hermelijntje is weg!”

„Maar jongen toch! Daar hoef je toch niet zo ongerust om te zijn? Eddo is toch wel eens vaker een nachtje weg geweest?”

Ja, dat is waar. Maar toch . . . „Ik weet het niet,” zegt Kees, „ik heb een gevoel, alsof hij nu nooit terug zal komen. Hij was

de laatste dagen al zo onrustig, net of hij het niet meer fijn vond bij ons te zijn.”

„Ach jongen, dat viel nog wel mee,” troost moeder.

Vader en Peter komen binnen.

„Nu moet je niet zo flauw doen, Kees,” zegt vader, als hij hoort wat er gebeurd is, „dat dier komt vast terug.”

Peter zegt: „Ik weet het niet. Eerlijk gezegd ben ik er een beetje bang voor. Weet je, die dieren zoeken in het vroege voorjaar vaak een vrouwtje. Het is mij ook wel opgevallen dat het hermelijntje de laatste dagen erg onrustig was. Je moet het dier zijn vrijheid gunnen, Kees.”

Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan.

De hele dag blijft het hermelijntje weg en ook de volgende dagen laat het zich niet zien.

Het duurt wel een maand, voordat Kees een beetje over zijn verdriet heen komt. Dan pas geeft hij de hoop, dat het hermelijntje nog ooit terug zal komen, op.

Wat heeft het hem een pijn gedaan, dat hij zijn vriendje kwijt was! Die pijn wordt echter steeds minder. Maar vergeten? Nee, vergeten zal hij die kleine rakker nooit!